

LIETUVOS KARALIUS VAKARŲ EUROPOS LITERATŪROJE

Mindaugo krikštas 14 amž. vokiečių poeto akimis

RIMVYDAS SLIAZAS

Riteriai ir kryžiaus žygių
poezija

Mindaugas, ypač jam skirtos minėjimuos, yra mūsų poetų, istorikų ir politikų "specialybė". Jie daug apie jį žino, nušviečia mums jo didybę ir reikšmę dabarčiai. Gal rastume žmonių ir kitose profesijose, kurie vėl savaip moka išryškinti karalių Mindaugą. Tačiau sunkiau prileistume, kad germanistikos studentas savo studijų plotmėje galėtų ką nors naujo apie Mindaugą pasakyti. Tačiau ši mintis vis dėlto neturėtų būti tokia svetima. Juk lietuviai ir vokiečiai kadaise susitikio kare, kryžiaus kare, tokiam kare, kuris uždegė visos vakarų Europos kunigaikštelių idealizmą ir vaizduotę, kuris išspindė vieną iš jų giliausių dvasinių konfliktų, jų suskilimą tarp tarnybos pasauliui ir Dievui. Štai kaip garsumas 13 amž. vokiečių poetas Walther von der Vogelweide mato savo pasaulį ir žygio reikšmę:

Ach, kaip mus apgauna saldieji dalykai!
Aš matau karčią tulžį meduje.
Pasaulis išorėje gražus, baltas, žalias, raudonas,
O viduje — juodas, tamsus kaip mirtis.
Tas, kurį jis apgavo, teregi savo išganyką:
Jam bus atleista už mažą atgailą didelės nuodėmės.
Atminkite tai, riteriai, tai įsų reikalas!
Jūs nešiojate šviesius šalmus ir šarvus,
Taip pat tvirtus skydus ir pašventintus kardus.
Jei Dievas lemtų, kad ir aš būčiau vertas tokio šventumo,
Tada ir aš — vargšas — uždribčiau nemažai pelno.
Bet negalvoju čia apie auksą:
Aš nešiočiau amžinai išganykmo karūną,
Kurį gali laimėti karžygys savo ietimi.
Jeigu galėčiau keliauti kelionę per jūrą,
Dainuočiau tada visad linksmai ir jau nelūdičiau.

Kryžiaus kare riteriai turėjo progos įsigyti ir parodyti visas kario dorybes, bet kartu laimėti sielai kardu amžinąjį gyvenimą. Viliojo taipgi toluma, susitikimas su paslaptingu ir spalvingu svetimu pasauliu. Kryžiaus žygio skelbimas, išvykimas, žygis, kovos, šventoji žemė — tai momentai pilni dramatikos, viliojančios taipgi poetą. Šitai ir atsispindi viename

is vokiečių literatūros aukščiausių tarpanių, maždaug 1170—1230 metų laikotarpiu. Šioje literatūroje tačiau apskiai rasime ir visai nekūrybiško žingeidumo, susidomėjimo tik nepaprastais pergyvenimais naujame pasaulyje arba, dažniausiai dvasiškų rašytus grynai propagandinius epus, kuriuose kilnūs pavyzdingi riteriai laimi arba miršta kankinio mirtimi kovoje prieš niekingus pagonis. Žmonės tokiuose veikaluose yra be jokių asmeninių ypatybių: krikščionys suidealizuoti iki grynų dvasių lygio, o pagonys vaizduojami kone velniais.

Tikrasis kryžiaus žygių kūrybinis — literatūrinis pergyvenimas atsiskleidžia daugiausia lyrikoj (ypač didžiojo Walther von der Vogelweide poezijoje), nes ten žygis jau yra asmeninis konfliktas, kova už prasmę su atskirimo skausmu ir pagaliau šventų vietų regėjimas.

Walther'is įsivaizduoja tą momentą taip:

Tik dabar pradėdau gyventi,
Kai mano nuodėmingos akys išvysta
Tą tyrą kraštą ir tą žemę,
Kurį visi garbina.
Man buvo pagaliau suteikta, ko prašiau:

Atėjau į vietą,
Kur Dievas vaikščiojo kaip žmogus.

Pats žmogiškiausias konfliktas atsiskleidžia atsivėikimo dainose, kai išvykstantis riteris palieka žmoną ar mylimąją. Poetas Friedrich von Hausen skundžiasi:

Mano širdis nori atsiskirti nuo mano kūno.
Kurie keliavo jau tiek laiko kartu.

Kūnas nori kovoti džiaugsmingai prieš pagonis.
Tačiau širdis pasirinko moterį. Prieš visą pasaulį. Tai sukelia man skausmą,

Kad ji nekeliuą kartą...
Kadangi aš tavęs, širdie, negaliu perkaltėti,
Kad tu manęs taip negraudintum.

Todėl prašau Dievo, kad jis teiktųsi nusistatytai Tave į vietą, kur Tave maloniai priims...
Aš manau, kad būsiu laisvas nuo tokių sunkumų.
Kai paėmiau kryžių Dievo garbei...
Aš būčiau tikrai pilnas džiaugsmo ir gyvybės,
Jeigu širdis galėtų atsiskirti savo noro.

Kai kurie, ypatingai pradžioje, skelbia drąsiai, kad jie pasirinko Dievo meilę vietoje moters; jiems žygis yra išsivadas iš juos supančio sugedimo ir beprasmybės. Kiti iškelia taip pat, bet su skausmu, nes mylimoji pasilieka, o treti, ir atsiminkime, kad tai tik 12-ame ir 13-ame amžiuje, eina nenoriai: kovoje prieš pagonis jie tegalvoja daugiau apie paliktas mylimąsias, ir vienas iš riterių pagaliau pasako, kad jo dangus tik pas ją.

Taip kalba Botenlauben:

Jeigu Kristaus alga nebūtų tokia saldi.

(Nukelta į 2 psl.)

Telesforas Valius

Velykų rytas Lietuvoje (medžio raižinys)

Operos uždangai nusileidus

Jaunųjų dainininkų debiutas "Traviatoj" Jaunimo metuose

BALYS CHOMSKIS

Kalbėti apie Chicagos Lietuvos operą ir jos dainininkus reikėtų kalbėti apie Verdi. Dešimties metų bėgyje pastatyta keturios Verdi operos ir jo Requiem. Iš pirmo žvilgsnio, atrodo, pernelyg griežtas susijimas prie vieno operos kompozitoriaus — siauros akys į operų pasaulį. Tačiau giliau apmąstant, tai konkretus planas auklėti mėgėjų operinį ansamblį, nes Verdi duoda visas sąlygas operinio meno ugdymui.

Apie Verdi ir mūsų operą aplamai

Verdi operos yra charakterių operos. Žmonių portretus jis kuria trumpais, taikliais brūkštelėjimais, bet pats jų charakteris gimsta tik dainavime. Balsas ir jo išraiška yra Verdi operos tikslas, bet ne priemonė, kaip Wagnerio muzikinėse dramose. Verdi operų žmonės gyvena, myli ir miršta, kad dainuotų. Riki-

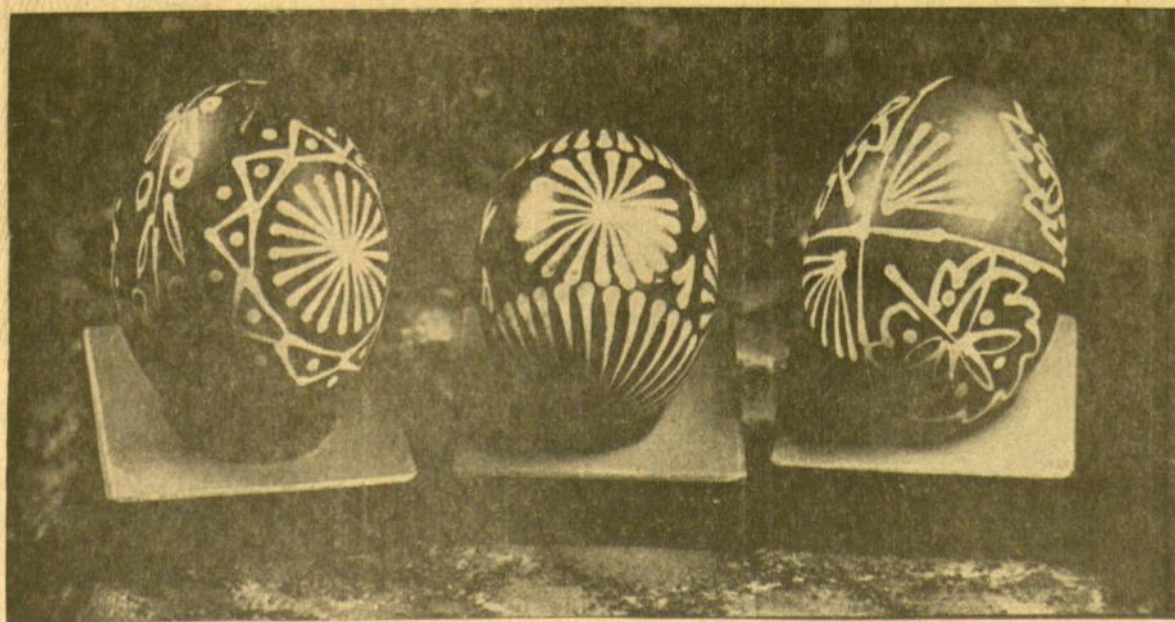
goletto nėra tikras, nelaimingas kuprys, bet baritonas, kuris dainuoja ir vaidina kuprį. Ne tikrovė, kad Aida ir Radamesas turi mirti iš bado kalėjime, mus jaudina, bet jų nuostabi kanti-lena ir melodijos grožis. Verdi melodinė inija — natūraliai auganti, neturinti jokių nepatogių šuolių žmogaus balsui, ji atsiranda, lyg savaime dainuojant. Ir taip susiklostė pati Verdi operų schema: baritonas, sopranas, tenoras — Brazilis, Stankaitytė, Baras, o natūraliai įsisteigusi Verdi - Kučiūno operos mokykla, kurios principas — drausmė ir darbštumas, užtikrina gerus operų spektaklius.

Dirigentas A. Kučiūnas, kaip žmogus, nėra lengvai "priglaudžiamas" prie širdies. Jei jis nelisi ir miršta, kad dainuotų. Riki-

nieko žinoti, tai nepadės jokie įkalbinėjimai bei prašymai. Iš kitos pusės, jei jis mato, kad dainininkas turi balsą ir talentą, tai paims kietai į rankas, muzikaliai auklės, reikalaus ir atsakys už jo likimą. Koks jis yra prie fortepijono kaip akompanuotojas, toks jis yra ir prie pulso kaip dirigentas, reikalaujamas besąlyginio paklusnumo jo valiai. Ir kartais nuaidi skundas: su juo dainuoti — lengva, bet jis per daug varžo dainininko individualią iniciatyvą. Neprieštarauju tam skundui, tai visų dirigentų nesugriauama dogma. Kitą puslapį atvertus, iš tos mokyklos išėjo labai pasisekusi Stasio Baro ir kompozitoriaus Dariaus Lapinsko arijų plokštelė.

Rekordinis šuolis, choras, Sukytė

Siemetinė "Traviata" netikė (Nukelta į 5 psl.)

Velykų margučiai (iš dr. Venciaus margučių kolekcijos)

Nuotrauka R. Kisieliaus

Kertinė Parastė

KELSIMĖS IR KILSIME

Būdingiausia medžiaginio pasaulio savybė yra jo nuolatinė raida ir kaita. Pasaulis savo prigimtimi yra nuolat besikeičiantis ir įvairus, kaip jis atrodo valtyje tyrinėtojų, sraunios upės nešamam į tobulybės ir amžinybės jūrą; už kiekvienos užuolankos vis nauji, dar nematyti, nė nesapnuoti žavūs regionai. Kas žmonijos sukurta, žinome. Kas jos dar bus sukurta, nei žinome, nei atspėti galime. Bet viena iš praeities žinome: kas nežiūri ateitin ir nepakelia akių aukštin, kas nekuria ir vaisiaus neneša, tas išsekęs ir miręs.

Tokie Kristaus laikais buvo žydų tautos vadai - mokytojai. Jie gyveno praeitimi ir, užuot dabartyje rengęsi ateičiai, kaip Jonas Krikštytojas juos skatino, anie ieškojo joje praeities. Dėl to jie Kristaus nepažino, ir iki šiai dienai tebelaukia savo mesijo.

Žmonijos Atpirkimo (ir atkūrimo) paslapyje Kristus atskleidžia mums tris kūrybinės pažangos tarpsnius: mirtį, prisikėlimą ir pakilimą aukštyn (pažangą tobulybėje, artėjimą prie savo tikslo, savo dvasios turtų brandinimą ir kūrybinę jų sklaidimą). Žmogus tačiau kyla aukštyn ne stačiai, lyg kopėčiomis, iš mirties per prisikėlimą ir aukštynes, kaip iš kūdikystės per jaunatvę į senatvę. Jeigu jis žengia pirmyn ir aukštyn, tai tik sraiginiu takeliu, iš lėto vingiuojančiu aplink kūrybingo gyvenimo tobulybės kalną į jojo viršūnę. Kaip žemė sukasi aplink saulę ir besisukdama patiria nakties tamsą bei vėsą ir dienos šviesą bei šilumą, taip ir žmogus, ratu kopdamas į tobulybės kalną, išgyvena nakties mirtį ir dienos prisikėlimą, ir kiekvieno kalno apėjimu palypėja keliais laipsniais arčiau tobulybės.

Ratu sukdamas į kalno viršūnę, žmogus daugelį kartų pereina per mirtį ir prisikėlimą, per naktį ir dieną, ir juo aukščiau jis į kalną pakyla, juo jo akiratis plėtojasi, juo toliau ir daugiau jis mato. Kiekviena kalno apėjimu jis regi tuos pačius vaizdus, bet vis iš aukštesnės perspektyvos ir pla-tesniame kontekste. Nuo kalno viršūnės jis visa mato vienu, visa apimančiu žvilgsniu. Jis regi daiktų įvairybę, bet drauge ir jų vienybę. Jis stebi įvykių raidą jos nuolat besikeičiančiame kontekste ir supranta josios priežastingumą.

Kaip žmogus, taip ir tautos auga, vystosi, bręsta ir tobulėja nuolat besikeičiančiame pasaulinių įvykių turinyje. Tauta kuri šio taip akivaizdus dės-nio nesupranta, stingsta vietoje ir atrofuojasi, liūliuodama savę istorijos miegan didingas praeities laimėjimais. Ji išlipa iš gyvenimo srovės į užmaršties krantą.

Ir lietuvių tauta diasporoj neturi užsidaryti ir užsiklęsti savybėje, lyg kokioje saloje ar dramblio kaulo bokšte, be jokio sąlyčio su pro jį sruvenančia žmonija ir bendromis josios problemomis. Žmonija yra vienas gyvas organizmas, kurį kankina ne vienas skausmas ir ne vienoje vietoje. Viena tokių vietų yra Lietuva, kuri kenčia laisvės paralyžių, arba nužmoginimą. Sau pagelbėti viena ji nepajėgia. Kadangi dėl šios sopamos vietos — Lietuvos kenčia ir visas žmonijos organizmas, jam irgi svarbu ši skaudulį pagydyti. Bet didesni skausmai didesniuose organizmo nariuose nustelbia geografiškai mažosios Lietuvės skausmą. Šitokiose sąlygose laisvėje gyvenančių lietuvių uždavinys yra aiškiausias: visa gerkle rėkti pasaulio organizmui, kad jis kenčia dar ir Lietuvoje. Rėkti dar mažą. Reikia ir veikti. Reikia organizuoti pasaulinio organizmo laisvąsias ir sveikąsias dalis kovai prieš komunizmo bacilą Lietuvoje. Kur jos jau yra organizuotos, reikia į jas įeiti, prie jų prisijungti, naudotis jų priemonėmis, metodais, na, jeigu galima, ir ištekliais ir tada, jau nebe vieni, bet su visu laisvu pasauliu užnugarį, išplauti tą skaudulį Lietuvoje iš visos žmonijos kūno.

Gyvenimui nuolat riedant pirmyn, jo sąlygos negal nesikeisti, o prie jų reikia nuolat vikrai derintis. Vakar dienos vėsimingos kovos priemonės šandie jau nebetinka, o šandienos priemonės rytdienos sąlygoms nebetiks.

Visų didžiausias tautos ginklas ir tuo pačiu jos turtas glūdi ne aukštame krašto materialiniame lygyje, ne pranašioje jo technikoje, ne greitkelių tinkluose, ne puošniose rezidencijose, bet josios išsisklaidusios pilnutinės asmenybės. Toji tauta yra garbingiausia, labiausiai žmoniškai puošiant ir dėl to labiausiai laisvės verta, kuri daugiausia išugdo, žiūrint gyventojų proporcijos, pilnutinių asmenybių.

Diasporos lietuvių uždavinys yra įrodyti laisvajam pasauliui savimi pačiais, jog lietuvių tauta tokia yra. Visi pasaulio kraštai, kuriuose lietuviai begyventų, turėtų didžiutis, turėdami tokių asmenybių savotarpe, ir didžiutis jais. Jos tik kultūrina ir dvasiškai turtina jas politiškai priglaudusius kraštus ir tuo pačiu visą žmonią. Stipresnio argumento, kad lietuvių tauta turi būti laisva ir nepriklausoma savame krašte nėra ir negali būti. Tai diktuoja išmintingas ir šviesus žmonių savanaudiškumas. Tokios pilnutinės lietuviškos asmenybės yra garbė Dievui, savaį tautai, jas priglaudusiems kraštams ir visai žmoniškai.

Štai, ko mus šandie moko ir kaip įpareigoja iš mirties kėlėjis pasaulio Atpirkėjas. Jame ir mes kelsimės ir kilsime. Džiugios drąsos! Sursum corda, aukštyn širdis, platyn žvilgsnius, aukštyn ratu per tamsą į šviesą, per skausmą į džiaugsmą, į dvasinio ir kultūrinio gyvenimo viršūnę ir žėrinčią pergalę.

J. Všk.

Šiame numery:

- Kelsimės ir kilsime.
- Lietuvos karalius vakarų Europos literatūroje.
- Operos uždangai nusileidus.
- P. Claudelio "Šilkinis batelis" lietuvių kalba.
- Claudelio seminarui pasibai-gus.
- Vaitkus per giedrą ir audrą.
- Abioseh Nicol eilėraščiai.
- Matisse meno parodą aplan-kius.
- Kultūrinė kronika.
- Moterų gyvenimas.

LIETUVOS
KARALIUS
VAKARŲ
EUROPOS
LITERATŪROJE

(Atkelta iš 1 psl.)

Niekad nepalikčiau savo mielos moters,
Kurį laikau savo širdyje amžinai,
Nes ji gali būti mano dangumi...

Moteris gi taria:
Kadangi jis sako, jog aš jo dangus,

Todėl pasirinkau jį savo dievui,
Kad jis netolėtų nė pėdos nuo manęs.

Pone Dieve, nesupyk,
Jis nėra spyglias mano akyje,
Kuris gimė čia mano laimei.
Jeigu jis nesugrįš,
Mano visas gyvenimo džiaugsmas bus dingęs.

Šia maža ekskursija į vokiečių poeziją noriu tik parodyti, kaip giliai to amžiaus žmonės buvo paveikti kryžiaus karų, kiek konfliktų tie karai jiems sukėlė ir išspindė ir kaip sąžiningai pagaliau anų laikų poezija visa tai atspindi.

Krikščioniškoji Europa prieš pagoniškąją Lietuvą

Atsigręžkime dabar į kitą kryžiaus karų frontą: į Lietuvą. Ir čia rasime sąlygas, kurios gana panašios į Palestinos karo žygius. Kryžiuočiai skelbdavo savo didesnius "reizus" visoje civilizatoje Europoje; popiežius neretai laimindavo ir remdavo juos, ir į pačius žygius sutekdavo sielos išgany-mo, garbės ar grobio ištroškę Europos riteriai. Tai paliudija istorikai. Čia įdomi naujiena pasirodė neseniai vokiečių žurnale "Zeitschrift fuer Ostforschung", parodanti svečių rite-rių skaičių ir jų svarbą kry-žiuočių kovose. Vienas krik-ščioninkas rado ordino archyve laišką, rašytą aukštesnio kryžiuo-čio keleta metų po Žalgirio mūšio didžiajam ordino magistrui. Tame laiške rašytojas primena magistrui Žalgirio mūšį priešų panaudotą rytietišką taktiką, kada priešo raiteliai suvaidino bėgimą ir kryžiuočių sąjungininkai, manydami laimėję, pradėjo bėgančius vyti, tuo suardyda-mi visą kovos rikiuotę ir sudar-rydami priešui prągą puti į atsivėrusią spragą ir laimėti. Laiško rašytojas mini, kad ordino "svečiai", reiškia riteriai iš vakarų, padarė tai lemtingą klaidą ir įspėja magistrą pri-minti būsimiems "svečiams" apie tokius galimus spąstus. Ši-tam rašiniui minėtas laiškas tik tiek svarbus, kiek jis parodo di-delį Europos riterių dalyvima-mūšy, nes "svečiai" padarė klai-dą ir viską nulėmė. (Šalia to šis laiškas svarbus dar ir tuo, kad jis yra dokumentas, kuris pagaliau įrodė, jog anas 'toto-riškas' manevras buvo tikrai pa-naudotas Žalgirio mūšy. Mat, lenkų istorikai, sekdami savo tautiečių kronistu Dluhošu iki šiol dar vis teigdavo, kad liet-uviai pabėgo iš mūšio lauko ir lenkai kovą laimėjo vieni. Laiškas dabar patvirtina lietuvių is-torikų teigimą, kad lietuvių rai-teliai tik suvaidino bėgimą, po kiek laiko vėl grįždami mūšin ir jį nulemdami lietuvių ir len-kų naudai).

Reiškia, istorijoj randame gana apsiečiai duomenų apie šių ko-vų pobūdį ir jų vietą ano laiko kontekste. Bet kaip atrodo visa tai poezijoj? Atseit, toj plotmėj, kurioj ryškėja, kad kovos Lie-tuvoj buvo Europos visuomenės sekamos, kad jos uždegė ir dil-gino net poeto fantaziją taip, kaip ir anos kovos Palestinoje prieš arabus.

ADOMAS VARNAS MINDAUGO VAINIKAVIMAS

Lygindami abiejų karų poe-tinius vaisius, žinoma, lietuviš-koj temoj nerasime, kas galėtų lygintis su didžiaisiais veikalais, kurie buvo sukurti Palestinos žygių poveikyje. Lietuviškoji te-ma čia bus tik eiliuotos ordino kronikos, tai vėl koks sakiny-s apie kovas Lietuvoj pas anglą Chaucerį, o vokiečių Rolando epe prūsų raiteliai staiga atsi-randa mūšio lauke tarp kitų pagonių tautų ne kur Prūsijoj, bet Ispanijoj.

Tokie pavieniai atspindžiai parodo, kad Europa žinojo apie kovas Lietuvoje, kad jos buvo svarbios, bet poetus per daug neįkvėpė. Kodėl? Gal todėl, kad užsiedgimas kryžiaus karams šiuo laikotarpiu buvo jau atau-šęs? Gal ypatingas vokiškas kry-žiuočių būdas nebuvo palankus didesnei poezijai? Pagaliau ir Lietuva nebuvo juk tokia spal-vinga kaip Orientas, ir galų gale Jeruzalės joje nebuvo. Tačiau vis dėlto turime įrodymą, kad vienas įvykis iš karų Lietuvoje buvo plačiai žinomas, sukėlęs Europoje džiaugsmą ir poeto susidomėjimą — tai Lietuvos karaliaus Mindaugo krikštas.

Lietuvos karaliaus krikšto aidas vakarų Europoje

Man bevartant gan smulkia vokiečių literatūros istorija, staiga užkliuvau už vieno viduramžių veikalo, "Der Littauer" (Lietuvis), parašyto poeto Schondoch. Ši poema yra 324 eilučių ilgio, sustatyta ir rimuota pagal anų laikų mėgia-mą epo metrą, pvz. pirmoji ei-lutė skamba taip: "Man sagt uns maere sunder giut".

Veikalo rankraštis yra dabar Bazely ir manoma, kad "Lietu-

vis" buvo čia rašytas maždaug 1300 metais (tai būtų apie 50 metų po Mindaugo krikšto). Ši eiliuota legenda buvo pirma kartą išleista 1826 m.; pirmą kritišką tekstą išleido garsus vokiečių mokslininkas Heinrich v. Hagen 1850 m.

Pats autorius gana paslaptin-gas. Rastas tik vardas 'Schon-doch' ir mokslininkai mano, kad tai tikriausiai yra slapyvardis. Anksčiau nė to vardo buvo ne-suskaite, kadangi jis buvo pa-rašytas dviem atskirais žo-džiais: "Schon doch maht dise rede", kas pažodžiui reikštų: "Graziai bet padarė šia kalba (apysaka)". Pirmieji mokslin-nikai buvo linkę suprasti šią ei-lutę gana pažodžiui, bet n'ekur negalėjo rasti vietos žodeliui 'doch', todėl ją visai ignoruoda-vo. Išdavo tokia reikšmė, kad čia kas nors sudėjo gražiai ei-lutes.

Schondoch vardas buvo pir-mą kartą suskaitytas kitame veikalė, pavadintame "Prancū-zijos karalienė", užrašytame 1402 m. Tada tik atėjo mintis sudėti "Schon" ir "doch" ir skaityti kaip vieną pavardę. Da-bar buvo dar pastebėta, kad Ba-zel-o rankrašty autorius rašyda-vo gana dažnai sudėtinius žo-džius atskirai. Žinoma apie au-torių ir tai, kad jis, pagal savo tarmę, yra švabas (tai įrodė Carl Kassek disertacijoj "Der Littauer" und die Koenigin von Frankreich", zwei Gedichte von Schondoch", Breslau 1899 m.).

Reiškia, žinia apie Lietuvos karaliaus krikštą galėjo pasklis-ti per 50 metų iki pietvakarinės Vokietijos, žinoma, jau legen-dos formoje. Iš tikro, autorius savo švabiška tarme nenuste-

vis" buvo čia rašytas maždaug 1300 metais (tai būtų apie 50 metų po Mindaugo krikšto). Ši eiliuota legenda buvo pirma kartą išleista 1826 m.; pirmą kritišką tekstą išleido garsus vokiečių mokslininkas Heinrich v. Hagen 1850 m.

Pats autorius nemini kokių nors ypatingų šaltinių, bet prie-singai, pabrėžia keletą kartų, kad ši džiaugsminga naujiena buvo plačiai žinoma žmonių, at-pasakota ir aprašyta knygo-se. Tokį teigimą reikia priimti tru-putį atsargiai, nes viduramžių autoriai turėdavo vis duoti ko-kius nors savo šaltinius, įtiki-nant žmones, kad pasakojama 'tikra tiesa, o ne kokie šiaip sau žinios'. Ir dabar, anot Schon-doch, aid šis įvykis plačiai per-šalis (10 lin.). Pats veikalas pa-tvirtina mums karaliaus krikš-to populiarumą, nes Schondoch atpasakoja mums šį įvykį kaip legendą. Pats istorinis faktas buvo taip vaisingas žmonių vazuotėje.

Poemos fabula

Legendos turinys toks. Lietu-vos karalius, labai susirūpinęs, kad nuolat pralaimi kovas prieš kryžiuočius. Jis pažada dovanų tam, kas suras kryžiuočių jė-gos paslaptį. Karaliaus ištiki-mas vytiis siūlo ruošti didelį žy-gį (įdomu, kad Lietuvos kara-lius čia traktuojamas beveik kaip visos pagonijos vadas). Karalius tai ir padaro ir slap-tai su kariuomene priartėja prie kryžiuočių miesto Torane (Torno). Vytis įslenka miestan apsiuvalgyti. Autorius čia dar prideda, kad anas žvalgas puik-iai jau nuo vaikystės mokėjęs prūsiškai.

Mieste kryžiuočiai tuo laiku klausio šv. Mišių, ir žvalgas ma-to nesuvokiama stebuklą komu-nijos dalinime. Jis mato, kaip kunigas, laužydamas ostiją, į tris dalis sulaužo vyką. Iš kiek-vienos dalies išauga milžinas, kuriuos kunigas duoda kryžiuo-čiams suvalgyti. Žvalgas skuba atgal pas karalių ir savo gyvy-bę prisiekia, kad visa tai, ką pa-sakoja, pats yra matęs.

Dabar karalius supranta, ko-dėl kryžiuočiai tokie stiprūs, nes jie, suvalgę po tokį milžiną, yra jau du viename kūne. Karalius nori pats šituo įsitikinti. Jis ir jo ištikimas vytiis apsiereigia prūsiškai, abu taipgi gerai kal-ba prūsiškai, ir nukeliauja į To-ranę. Ir vėl abu mato tą patį stebuklą: Dievas įsikūnija į mil-žiną.

Lietuvių karalius nori būti toks pat stiprus kaip kryžiuo-čiai, todėl prieina prie altoriaus valgyti ano vyro, bet, vietoj pa-sitenkinęs vienu, prašo kunigo duoti jam tris, siūlydamas už tai daug pinigų. Kunigas tuoj pat susigauja, kad čia prieš jį esąs pagonis. Bet neišiduoda, sakydams palaukti jo už baž-nyčios. Ten jiedu susitinka, ir kunigas užtikrina, kad neišduo-siąs niekam jo — pagonio. Ka-ralius atpasakoja dabar savo regėtą viziją, prisipažįsta, kad

esąs vienas iš visos pagonijos galvų ir kad dabar žinas, kodėl vis pralaimi prieš krikščionis, nes juk kiekvienas kryžiuotis tu-ri po kitą stipriausią vyrą sa-vykyje. Karalius siūlo kunigui vis-ką, ko tik jis nori už tokius ke-turius stebuklingus vyrus. Kuni-gas pasikalba su karaliumi, ra-gina jį eiti išpažinties, atsižadė-ti su savaisiais pagonybės, išai-škindamas jam viziją, kad kara-lius joje regėjęs švč. Trejybę. Lietuvos karalius sutinka tuoj priimti krikščionybę. Kunigas tada bėgia į salę, kur kryžiuočiai puotauja prieš žygi, ir paskel-bia, kad Lietuvos karalius yra čia pat ir nori apsikrikštyti. Kry-žiuočių magistras sukalba pa-dėkos maldą, o kiti bėga pilni džiaugsmo susitikti Lietuvos ka-ralių. Po to įvyksta pats krikš-tas ir puota su muzika. Schon-doch pažymi, kad pagonys buvo apeigų ir muzikos grožio labai paveikti. Gale autorius pastebi,

esąs vienas iš visos pagonijos galvų ir kad dabar žinas, kodėl vis pralaimi prieš krikščionis, nes juk kiekvienas kryžiuotis tu-ri po kitą stipriausią vyrą sa-vykyje. Karalius siūlo kunigui vis-ką, ko tik jis nori už tokius ke-turius stebuklingus vyrus. Kuni-gas pasikalba su karaliumi, ra-gina jį eiti išpažinties, atsižadė-ti su savaisiais pagonybės, išai-škindamas jam viziją, kad kara-lius joje regėjęs švč. Trejybę. Lietuvos karalius sutinka tuoj priimti krikščionybę. Kunigas tada bėgia į salę, kur kryžiuočiai puotauja prieš žygi, ir paskel-bia, kad Lietuvos karalius yra čia pat ir nori apsikrikštyti. Kry-žiuočių magistras sukalba pa-dėkos maldą, o kiti bėga pilni džiaugsmo susitikti Lietuvos ka-ralių. Po to įvyksta pats krikš-tas ir puota su muzika. Schon-doch pažymi, kad pagonys buvo apeigų ir muzikos grožio labai paveikti. Gale autorius pastebi,

esąs vienas iš visos pagonijos galvų ir kad dabar žinas, kodėl vis pralaimi prieš krikščionis, nes juk kiekvienas kryžiuotis tu-ri po kitą stipriausią vyrą sa-vykyje. Karalius siūlo kunigui vis-ką, ko tik jis nori už tokius ke-turius stebuklingus vyrus. Kuni-gas pasikalba su karaliumi, ra-gina jį eiti išpažinties, atsižadė-ti su savaisiais pagonybės, išai-škindamas jam viziją, kad kara-lius joje regėjęs švč. Trejybę. Lietuvos karalius sutinka tuoj priimti krikščionybę. Kunigas tada bėgia į salę, kur kryžiuočiai puotauja prieš žygi, ir paskel-bia, kad Lietuvos karalius yra čia pat ir nori apsikrikštyti. Kry-žiuočių magistras sukalba pa-dėkos maldą, o kiti bėga pilni džiaugsmo susitikti Lietuvos ka-ralių. Po to įvyksta pats krikš-tas ir puota su muzika. Schon-doch pažymi, kad pagonys buvo apeigų ir muzikos grožio labai paveikti. Gale autorius pastebi,

esąs vienas iš visos pagonijos galvų ir kad dabar žinas, kodėl vis pralaimi prieš krikščionis, nes juk kiekvienas kryžiuotis tu-ri po kitą stipriausią vyrą sa-vykyje. Karalius siūlo kunigui vis-ką, ko tik jis nori už tokius ke-turius stebuklingus vyrus. Kuni-gas pasikalba su karaliumi, ra-gina jį eiti išpažinties, atsižadė-ti su savaisiais pagonybės, išai-škindamas jam viziją, kad kara-lius joje regėjęs švč. Trejybę. Lietuvos karalius sutinka tuoj priimti krikščionybę. Kunigas tada bėgia į salę, kur kryžiuočiai puotauja prieš žygi, ir paskel-bia, kad Lietuvos karalius yra čia pat ir nori apsikrikštyti. Kry-žiuočių magistras sukalba pa-dėkos maldą, o kiti bėga pilni džiaugsmo susitikti Lietuvos ka-ralių. Po to įvyksta pats krikš-tas ir puota su muzika. Schon-doch pažymi, kad pagonys buvo apeigų ir muzikos grožio labai paveikti. Gale autorius pastebi,

esąs vienas iš visos pagonijos galvų ir kad dabar žinas, kodėl vis pralaimi prieš krikščionis, nes juk kiekvienas kryžiuotis tu-ri po kitą stipriausią vyrą sa-vykyje. Karalius siūlo kunigui vis-ką, ko tik jis nori už tokius ke-turius stebuklingus vyrus. Kuni-gas pasikalba su karaliumi, ra-gina jį eiti išpažinties, atsižadė-ti su savaisiais pagonybės, išai-škindamas jam viziją, kad kara-lius joje regėjęs švč. Trejybę. Lietuvos karalius sutinka tuoj priimti krikščionybę. Kunigas tada bėgia į salę, kur kryžiuočiai puotauja prieš žygi, ir paskel-bia, kad Lietuvos karalius yra čia pat ir nori apsikrikštyti. Kry-žiuočių magistras sukalba pa-dėkos maldą, o kiti bėga pilni džiaugsmo susitikti Lietuvos ka-ralių. Po to įvyksta pats krikš-tas ir puota su muzika. Schon-doch pažymi, kad pagonys buvo apeigų ir muzikos grožio labai paveikti. Gale autorius pastebi,

P. SILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. ban-dazai, Spec. pagalba kopoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. Pilspect 8-5084
Val. 9-4 ir 6-8, Seštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadieniai 10-11 val. Trečia-dienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. Walbrook 5-5076

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS.
GIMNOKLININĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel. Pilspect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: Republic 7-7808
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; tre-čiadieniai uždaryta. Antradieniai ir penktadieniai vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-ojos ir California
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštad. 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. Walbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5758; rez. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketv. 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v. Seštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet. Ligonius priima pagal susitarimą.

kad Lietuvos karalius liko išti-kimas Dievui ir Marijai visą savo gyvenimą. Autorius poemą ir baigia maldele į Mariją.

Krikščionys ir lietuviai poemoje

Pažvelkime truputį detaliau, kaip autorius aprašo krikščionis ir lietuvius. Aišku, kad jo sim-patijos kryžiuočių pusėje. Tuo jiš nesiskiria nuo visų kitų ano laikmečio autorių, rašančių apie susidūrimą krikščionių su pago-nim's. Viduramžių tikinčiam neabejotinai tebuvo tik viena tiesa — Kristus — ir vieninte-lis jos atstovas — Bažnyčia. Ti-kėjimas buvo anų laikų moks-las. Tai reiškia, kad tikėjimas

Ofs. 735-4477; Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-atliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-8897
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Sešt. 12-3 v. p. p. Trečiadieniai uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. Pilspect 8-9081
DR. JANINA KASJEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2658 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val.: kasdien nuo 6 iki 9 v. v.; Sešt. 11 iki 4 val. popiet; arba susi-tarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
8844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Tel. Grovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius už-daryta.

Ofiso ir buto tel. Olympic 2-1351
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL.: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIONAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuviai gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. ir penkt. nuo 12-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštad. 12-4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius Seštadieniai 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKU IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakar. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. 7-1168.
Res. tel. 239-2919.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas Hemlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773 Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirm., ketv. ir 8 — 8 antr., penkt. 1 — 4
Pirmą ligonius tik susitarus.

buvo vienintelis būdas surasti pasaulį, būti jame, būti naudin-gai ir prasmingai. Tik krikščo-nys, anų laikų akimis, gali to-kia's būti. O kryžiuočiai šiame veikalė tokia's ir yra. Jie tobuli, kas liečia jų riterišką išvaizdą ir elgesį, o taipgi jie tobuli, kas liečia jų religiją. Jie yra surite-rinę riteriškumą, tarnaudami Dievui ginklu, tuo pasiekdami nepaprastos vidinės harmonijos ir džiaugsmo. Kovoje jie ieško stelos išganymo. Užtai jie visai nebijo mirties. Jie net džiaugia-si, kad tiek daug pagonių atvy-ko prieš juos, nes bus proga sunaikinti daugiau Dievo priešų.

(Nukelta į 4 psl.)

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAPSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Specialybė — vidaus ligos
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Sešt. 9 v. r. — 2 v. p. p.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
Vidaus ligos
GYDYTOJA IR CHIRURGE
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: Pullman 5-6766
Namų: Beverly 8-3946
Pirm. val.: kasdien 6-8 v. v., Sešt. 1-2 v. p. p. ir treč. uždaryta

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7097
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-3 v. p. p. Išskyrus trečiadienį

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val.: pirm., antr., ketv. ir trečiad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir Sešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. Republic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir prietaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien, trečiadieniai uždaryti; šeštadieniai nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val.: antr., antr. nuo 2-5 po pietų ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telef. 776-2880
Rez. telef. PR 9-6730

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. Reliance 5-4410
Rez. tel. Grovehill 6-0617
Valandos pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas: 2750 West 71st Street, telefonas 925-8296
Res. tel. WA 5-3099
Valandos: 10-12 v. r. 7-8 v. vak. Sešt. 10-12 v. r. ryto.
Kitas ofisas: 4044 South Ashland Ave., tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 v. popiet kasdien Sekmadieniai ir trečiadieniai abu ofisai uždaryti.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. Pilspect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Seštad. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2125, Namų GI 8-6193
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmą ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Treč. ir šeštad. uždaryta

Telefonas — Grovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė. AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Seštadieniai 1 iki 4 val. Trečiadieniai uždaryta

Tel. Pilspect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 6-8 v. v. Tik svarbiais atsitikimais susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-5150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val. 3 iki 4 p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susit.

P. CLAUDELIO "ŠILKINIS BATELIS" LIETUVIŲ KALBA

V. KAVALIONAS

Paul Claudel, **SILKINIS BATELIS**. Iš prancūzų kalbos išvertė ir komentarus parašė kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC. Rotatorinis P. Claudel studijų seminaro leidinys rankraščio teisėmis, atspausdintas pas moksleivius ateitininkus Chicagoje 1935 m. Leidinys 10 3/4 X 8 1/2 inč. formato, 420 psl., iš kurių 369 skirti paties veikalo tekstui, kiti — vertėjo komentarams. Leidinio kaina \$10.00, gaunamas "Drauge".

Po ranka Paul Claudel'io "Šilkinis batelis". Vertimas ir komentarai kun. Vytauto Bagdanavičiaus, MIC. Tai P. Claudel'io studijų seminaro vaisius, atspausdintas rotatoriumi ir išleistas rankraščio teisėmis.

Po dramos pranešėjo žodžių, kad dramos veiksmas yra pasaulis ir ypač 16 šimtmečio Ispanija, atsiskleidžia uždanga. Atlanto viduryje plūduriuoja tėvas jėzuitas, pririštas prie sudužusio laivo stiebo. Prieš mirdamas, jis kalba:

— Viešpatie, aš tau dėkoju mane čia taip pririšus!..

Jėzuitas prašo Dievą, kad jo broliui Rodrigui pasisektų ten kur jam nepavyko: jis keliavo į Ameriką skelbt Evangelijos, tačiau piratai pagrobė laivą, visus išžudė, o jį pririšo prie laivo stiebo.

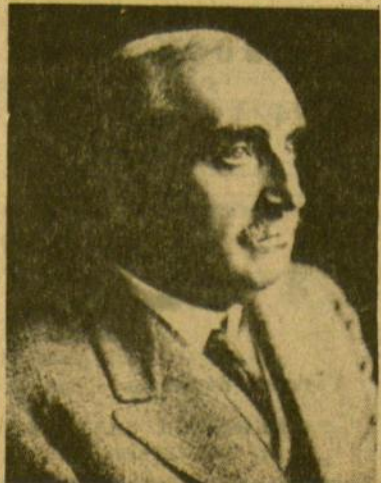
Rodrigas de Manacor, narsus karys ir mėgstas nuotykius jūrininkas, yra atsidavęs jo didenybei Ispanijos karaliui. Tačiau jis negali pamiršti Proezos, seno gubernatoriaus Pelago žmonos, kuri jį slaugė Maroke ir kur jė vienas kitą labai giliai pamilo. Proeza, kad ir gerai žinodama žmonos pareigas, vieną savo batelį atiduoda saugoti švč. Mergelei, kad šlubuotų viena koja, kai leis j blogį, nešama aistrų.

Rodrigas išvyksta į Ameriką o Proeza, mirus vyrui, išteka

čia to maža. P. Claudel'is, neatmesdamas išorinio pasaulio, giliai ir prasmingais dvasiniais ryšiais sujungia jį su dieviškąja paslaptimi ir metafizinėmis gelmėmis, ir jo žmogaus kelio žingsnių aidas šiame pasaulyje nesustoja.

A. Rimbaud žodžiai, kurie kitados giliai ir neišdildomai įsmigo į P. Claudel'io dvasią. — Mes nesame šiame pasaulyje; tikrojo gyvenimo čia nėra, — iškyla, beskaitant ir "Šilkinį batelį". Ši drama, kaip ir daugelis kitų P. Claudel'io scenos veikalių, čia nesibaigia — neišsprendžia kasdieniškoje žemiškoje plotmėje. Galutinis jos sprendimas, einas iš brolio Leon žodžių — dvasių išlaisvinimas, savo prasme susilieja su dieviškuoju planu: Rodrigas, apkaltintas krašto išdavimu, vežamas vergijon, tačiau jis laisvas savo dvasia, nes atsisakė moters meilės ir garbės. Dramos pabaiga — Dievo plano atsiskleidimas ir Rodrigas kelio preliudą į metafizines tolumas.

Nėra lengva pasakyti, kokia "Šilkinio batelio", šio didingo, plačių dimensijų, su daugybe personažų, įvairaus tono, lyri-

Paul Claudel

nių ir dramatiinių elementų kūrinio tema, kaip ir pats pirmasis ir konstrukcinis veikalo pradai. Ji nėra Rodrigas ir Proezos meilė — tai tik epizodas, tik kelio vingiai, vedą prie pagrindinės idėjos, sutinkamos beveik visose P. Claudel'io dramose — dvasios išlaisvinimo ir vidinio džiaugsmo, einančio iš pasiaukojimo. Ši idėja yra ir "Apreiškime Marijai", ir "Ikaite", ir "Šilkiname batelyje", kuris yra visos P. Claudel'io kūrybos santrauka, atskleidžianti pasaulio ir Kūrėjo harmoniją ir žmogaus kelio prasmę.

Laikraščinio straipsnio rėmuose nėra įmanoma kiek plačiau kalbėti nei apie šio didelio, plataus ir gilaus P. Claudel'io kūrinio, kur kiekvienas epizodas, kiekviena scena atskleidžia naujas minties gelmes ir organiškai yra susijusi su visuma, idėja, nei personažus, nei pagaliau jo kompoziciją ir stilių. Tai tėra tik keletas žodžių jo vertimo į lietuvių kalbą proga.

Gi rankraščio teisės neleidžia sustoti nei prie paties "Šilkinio batelio" vertimo. Padaryta daug, tad norėtusi, kad ši P. Claudel'io drama plačiau pasisklistų jau spaustuose spausdinto knyga. Tuo atveju ją dar reikėtų rūpestingai peržiūrėti, laikantis bendros vertimų taisyklės: laikytis originalo teksto tiek, kiek būtina, ir nutolti nuo jo tiek, kiek galima. Tada, išėjus knygai, kurios tikslas ir laukiamas, ir tai, apie ką šiandien būtų galima ir reikėtų kalbėti, išnyktų.

Tačiau, laukiant "Šilkinio batelio" knygos, norėtusi, kad ji nenustotų savo formos — P. Claudel'io eilutės (verset), jos bangavimo ir ritmo, kuris yra ne tik organiškai jo kūrybos dalis, bet ir esminis jo pasaulio vizijos momentas, kuriame atsiskleidžia žmogaus kelio paslapties prasmė.

M. Dupagne

Angeliškoji adoracija

AFRIKOS VELYKOS

Abioseh Nicol

I. VELYKŲ IŠVAKARĖS

AFRIKIETIS KUNIGAS:

Aš atsidėdau paupyje ir žiūrėjau, kaip pilka upė teka. Jemptom ausim aš klausiaus tavo vakarinio varpų gaudimo laukuos.

Prieik prie manęs arčiau, nenutolk, Dieve, aš einu pas tave, tačiau tu esi per toli, teikis ateiti ir mane pasitikti čia, pusiaukely, nes tu esi man viskas, viskas.

Kas tu esi, negras, libanietis, žydas, flamas, italas, indas ar graikas? Savo širdy aš tikrai žinau, kas tu esi — kuo mes norėtume būti, bet niekad nesame.

Tavo šiltas kraujas limpa prie tavo nuplaktų pečių

(Gerk jį mano prisiminimui).

Kai skriejas rimbais paleka raudonas žymes ant mūsų savimi patenkintų kūnų, tik tada atsimename tave.

Pakeisk mūsų rudų atgailavimų sūrias ašaras į savo tekantį kraują, (O Nigerio upe, tu irgi atėjai iš labai toli!) pripildyk mano iškeltą sidabro taurę savuoju nauju aukos vynu. Ir aš, tavo mažiausias tarnas, srėbsiu savo storom lūpom tavo senovinį atminimą. Dieve Tėve, kuris esi aukštybėse, Kristau, Jo sūnau, mūsų vienatinė meile, šventoji Dvasia, amžinasis balandis, padarykite mane geru žmogum.

II. VELYKŲ RYTAS

AFRIKIETIS INTELIGENTAS:

Aną dieną...

Miegas lėtai palieka mano atmerktas akis, nenorom, kaip tikras mylimasis.

Tačiau ši diena skirtinga. Vieni rytmečio varpai skrodžia tirštą ryto miglą, žalios žolės švytinti rasa, šalta, raudona šviesa prieš dienos karščius, staigi, tiksliai atogrąžų dangaus aušra, pirmą nei muedziną pradės šaukti, pirmą nei pagonių būgnai pradės dundėti.

Velykų rytas.

Bet man vis dar didysis akmuo tebėra nenuristas. Mano drėgnam tamsiam kape suzeista ramybė palieka užbalzamuotą, dygliuotą erskėčią vis dar tebėra mano vainikas.

Velykų rytas.

Kur dabar yra mano bočių dvasia? Per daugelį piūčių aš užmiršau sudrėkinti šiltą žemę nulaistytai atnašavimais. Kur tu dabar esi, o Shanghai? Dvigalvis, galingas vyras ir moteris — hermafroditas, laikas savo drebančius žaibus su tyliais, laukiniais ketinimais, besitrūkantis po savo valdas: Afrika, Kubą, Haiti, Braziliją. (Sąžinės vergija tebėra nepanaikinta). Visad noris nubauti, niekad mylėti.

Aš atsimėčiau nuo tavęs ir atėjau pas Tą, kuris stovi, bežiūrėdamas į savo mirštantį Sūnų, agonijoje aramajiskai besaukiantį, bežiūrintį į baltą Picasso balandį, plevenantį virš Palestinos upės, budintį ir laukiantį, kartais baudžiantį ir visad mylintį.

Velykų rytas.

Tu, Kristau, visad tebesi ten. Tu esi daugiabrisnis krikštolas mūsų norų ir vilčių, už smilkalų dūmų dangos, paslėptas šnabždančių Europos kalbų dievinime ir garbinime. Šimtmečių komitetų, visuotinių santarbių dulkėtam žodžių tvane. Tačiau tu lieki atsiskleidęs tavęs beišskantiems. Tai aš, tu sakai. Tu palieki mano rudo kūno kape.

Kristus prisikėlė, Kristus prisikėlė!

Tu nesi miręs. Tik mes negalėjome pakankamai ryškiai tave matyti. Mes galime nuristi akmenį viduje. Tu dabar gali išeiti. Mes norime tavim pasidalinti su savo viešpatiais, nes iš tikrųjų tu esi vienintelis.

Didžioji dumblina Nigerio upė pakelia bekylančią atogrąžų saulę, iš lėto, palaipsniui pavidams storu, tekančiu, sulydytu aukso.

Išvertė P. Gaučys

Abioseh Nicol yra Fourah Bay, Sierra Leone, kolegijos rektorius. Jo novelės ir poezija buvo išleistos JAV ir Europoje. A. N. lyrika yra jaudinanti ir giliai asmeniškai.

P. G.

VAITKUS PER GIEDRĄ IR AUDRĄ

Rašytojo atsiminimų šaltiniui neišsekant

JUOZAS PRUNSKIS

Mykolas Vaitkus, **PER GIEDRĄ IR AUDRĄ**. Atsiminimai 1909—1918, IV kn., 272 psl., išleido Ni-da 1965 m., kaina \$2.50, gaunama "Drauge".

*

Rašytoją Mykolą Vaitkų Dangus apdovanojo daugeliu talentų ir duoda daug laiko juos panaudoti kūrybai: jau eina 83-čius metus ir pliekia knygą po knygos. Sklaidai jo veikalus, ir nelengva nusverti, ar jis yra galingesnis kaip poetas, ar kaip memuarų autorius, o ir jo dramų susilaukė premijų ir gausūs vertimai plačiai skaitomi.

Paskutinė jo dovana skaitančiai visuomenei yra šis ketvirtasis atsiminimų knyga "Per giedrą ir audrą", apimanti 1909—1918 metus. Asmeniškame M. Vaitkaus gyvenime šis laikotarpis įdomus tuo, kad tai buvo jo pirmieji kunigavimo metai (įšventintas 1908 m.), o visuomenišką — kad tai prieškarinio metai ir pirmojo Pasaulinio karo laikotarpis, kuriuo vyko laisvosios Lietuvos atkūrimas.

M. Vaitkus įdomus savo atsiminimuose. Jo memuarai tai ne datų kolekcijos ar sausų faktų registracija, o tikras to meto gyvenimas. Knygos turinį rašytojas pina dviem plotmėm — atskleidžiamas savo asmeniškų pergyvenimų ir duodamas to laikotarpio foną, tarpais net padarydamas tolimesnes ekskursijas į istoriją, pvz. (30 psl.) pateikdamas įdomios Narutavičių giminės geneologiją net nuo XV šimt.

Skaitant Vaitkaus memuarus, tenka stebėtis jo gyva atmintimi, taip pat jo nuosirdžiu atvirumu. Jis užfiksuoja ne tik saulėtąsias gyvenimo dienas, bet ir jam labai nemalonus nuotykius, kaip fizinę nelaimę, besikalbant su jo didžiai gerbiu dignitoriumi ir nedrįstant nuo jo pasitraukti...

M. Vaitkus įstengia su dideliu vaizdingumu atkurti įvairius atsiminimų įdomus ir labai skaitytini. Lauksime dabar jų iš atsikūrusios, nepriklausomos Lietuvos laikmečio. Autorius tada gyveno Kaune, kultūrinio gyvenimo centre, bendravo su eile mūsų pirmaujančių kultūrininkų, taigi vėl galės pateikti intriguojančios medžiagos.

Sekantis Mykolas Vaitkus atsiminimų tomas apims laikotarpį, kada jam daugiausiai laiko teko pasvęsti, dirbant su pirmąja labiau savo veiklą išplėtusia lietuvių knygų leidimo ir platinimo organizacija — Šv. Kazimiero draugija. Reikia tikėtis, kad pindamas savo asmeniškų atsiminimų posmus, M. Vaitkus daugiau dėmesio atkreips į šį lietuviškos knygos sąjūdį, turėjusį plačios įtakos pačioj Lietuvoj ir pasiekusį net mūsų išeiviją, pvz. JAV-se.

Besigėrint M. Vaitkaus atsiminimais, norėtusi suminėti, kad ir eilė kitų mūsų kultūrinių galėtų pasekti tuo pavyzdžiu. Tegu jų atsiminimai nebūtų tiek turtingi literatūriniai atžvilgiu, tegu jie ir nesulauktų taip greito išspausdinimo, bet tai būtų labai svarbi medžiaga mūsų kultūros ir kitokiai istorijai, ir būtų tautai didelis nuostolis, jei jie dingtų nebuityje.

Mykolas Vaitkus
Nuotrauka V. Maželio

mūsų kultūros istorijos momentus, pvz. Ant. Smetonos ir kun. dr. Maliausko grupių rungtynes viltininkų susirinkime, kur buvo sprendžiamas laikraščio "Vilties" likimas.

Mykolas Vaitkus džentelme-

CLAUDELIO SEMINARUI PASIBAIGUS

Paul Claudelio seminaras Chicagoje, studijavęs jo misteriją "Šilkinis batelis", praėjusį antardinį užbaigė savo darbus. Seminaras pastarosios žiemos metu turėjo per dvidešimt susirinkimų, kuriuose dalyvavo teatro, literatūros ir kultūros žmonės.

Seminaro idėja kilo ateitininkų meno draugijoje "Šatrijoje". Idėja nuosirdžiu rūpesčių ir seminaro lankymu parėmė eilė Scenos darbuotojų sąjungos narių. Seminaro tikslas buvo sumegzti pirmąją pažintį lietuviškai šviesuomenei su Paul Claudel dvasios ir literatūros

lobių. Jo veikalai, ypač ši misterija, nėra lengvai prieinami nei vienkartinio pastatymo, nei nei individualaus skaitymo keliu. Vienkartinis pastatymas parbloškia žmogų savo vaizdų ir idėjų turtingumu. O privatus skaitymas atskiras jo dalis per daug ištęsia ir sukludo suvokti atskirų scenų ryšį, kurios ir taip yra labai savarankiškos.

Bet praradimas viso sąryšio yra tragiškas veikalo supratimui. Dėl to šiam pirmajam "rendez-vous" su Claudeliu buvo pasirinktas studijinio teatro kelias. Diskusijų keliu atskiros scenos

turi progos giliau nusėsti studijuojančio dvasioje, ir ilgainiui veikalo gylis ir plotis visu dingimui atsidengia prieš mūsų akis.

Studijoms ištisai atsidėjo, šalia seminarą moderavusio kun. V. Bagdanavičiaus, MIC, Adomaitienė, Blandytė, Briedienė, Balzarus, Kairys ir Viliušis. Kiti jomis naudojosi tiek, kiek leido laikas. Tarp jų paminėtini dar kun. Grauslys, Kėželenė, Kavaliūnienė, Bernatavičius, Ci-jūnelienė, Juškevičienė, Dumb-rytė ir kiti. Pokalbiai pasižymė-

jo giliu įžvelgimu į Claudelio problemas ir rintomis pastangomis rasti jų sprendimus. Tokiu būdu seminarą tenka laikyti pasisekusiu.

Šalia betarpiškų seminaro dalyvių lietuviškų "Šilkinio batelio" vertimų su seminaro komentarais pasinaudojo dar apie 25 teatro ir literatūros žmonės. Seminaro komentarai paruošti kun. V. Bagdanavičiaus. Šių komentarų ruošimui vertėjas yra idėjęs daug metų darbo, pasinaudodamas įvairiais pirmaeilais šaltiniais, būtent: Claudelio susirašinėjimu su A. Gide, J. Amruoce pasikalbėjimais su Claudeliu per Paryžiaus radiją, 1951—1952 m. ir kitais. Tokiu būdu jis tariasi sudaręs, kiek šiose sąlygose galima, geriausią priėjimą lietuviškai šviesuomenei prie veikalo, apie kurį ne vieno yra sakoma, kad jam bus lemta raštijos istorijoje suvaidinti panašų vaidmenį, kaip Dantės "Dieviškajai Komedijai". Šis sugretinimas gal būt yra daromas ir dėl to, kad tiek vienas, tiek kitas veiklas sukasi apie riteriškosios meilės prasmę. Tik, jei pas Dantę ji per greit pasitraukia nuo žemės, tai pas Claudelį jina apima visus naujuosius amžius, renesansu pradedant.

k. r.

LIETUVOS
KARALIUS
VAKARŲ
EUROPOS
LITERATŪROJE

(Atkelta iš 2 psl.)

Reiškia, kryžiuočiai yra suidealizuoti, kone suangėlinti, todėl dramatiškumo prasme gana neįdomūs, nes, būdami tobuli, jie gali tik tobulai ir elgtis.

O kaipgi pavaizduoti lietuviai? Išvairiniai kaip visi. Pakaitę drabužius, jie neatskiriami nuo prūsų ar vokiečių. Lietuviškos visuomenės socialinė struktūra irgi visiškai vakarietiška — feodalinė. Čia vėl galime pasakyti, kad autorius viduramžinis bruozas: rašantis mato savo aplinką, savo pasaulį absoliučiai. Ar jis žiūrėtų į pračius graikus ar į dabarties lietuvius, visada ir vienu ir kitu pasaulius bus įdėtas į viduramžių gyvenimo ir socialinės struktūros rėmus. Viršūnėje stovi karalius; jam tarnauja jo riteriai su gvybe ir turtu. Riterio dorybės yra ištikimybė karaliui ir drąsa. Karalius atsilygina jiems už tai, suteikdamas garbės ir turtą. Tad ir visai logiška, kad karaliaus mėgiamiausias lietuvis riteris viršija visus kitus savo drąsa ir ištikimybę.

Lietuvos karalius ir jo minėtas riteris turi visas pasaulietiško riteriškumo savybes. Tačiau jie du, kaip ir visi lietuviai, skiriasi veikale nuo kryžiuočių dvejetainiais: 1. lietuviai poemoje aprašyti kur kas gyviau ir 2. jie vis dėlto yra pagonys. Bet pačiame veikale pagonys, kaip žmonės, yra daug įtikėtiniau ir įdomiau, negu išidealizuoti kryžiuočiai. Daug kur autorius pagrindžia ir psichologiškai motyvuoja vienokį ar kitokį pagonių elgesį, pvz. riteris, išmokęs prūsiškai nuo vaikystės. Tur būt, geriausiai pagauta pagoniška ir kariška dvasia pačiame bažnyčios epizode, kada karalius, išvydęs stebulą, mano, kad čia jau radęs kryžiuočių jėgos paslaptį ir nori ją visais būdais sau įsigyti. Jis galvoja visiškai savo pagonybės ribose, nesisidomėdamas kokių nors sielos gyvenimu.

Nors ši scena rodo gerokai įžvalgos į patį žmogų ir net išaukia humoro atspalvį, tačiau tai nereiškia, kad krikščioniui autoriui pagonys yra sąmoningi ir vertingi žmonės. Kryžiuočiai, tik išgirdę apie lietuvių atvykimą, išklaušė šv. Mišių, gražiai sugiedoję ir tuoj pasirodę pulti ir skaldyti pagonių galvas. Taip beveik visi anų laikų autoriai ir išspresdavo visas pagonių problemas. Tik labai retais atvejais išsklaido ir tikras žmoniškas konfliktas, kada kovojantis krikščionis pajusdavo, kad prieš jį kovojantis pagonis nėra velnio išpera, bet taipgi žmogus, toks pat Dievo rankų kūrinys, kaip ir jis pats.

Viduramžiams būdingas krikščionybės ir pagonybės santykių supratimas

Visų skirtumų esmė šiame veikalė vis dėlto glūdi religijoje. Lietuviai pasilikę klaidingame tikėjime, užtai jie ir pikti, riboti ir silpni. Lietuviai todėl pagonys, kad jie nežino tikrojo tikėjimo. Todėl ir logiškas jų pagydydas yra pamokymas. Ir iš tikrųjų — lietuvių karalius

P. Rimša

Mintis

sutinka tuojau priimti krikštą po to, kai jam kunigas išaiškina krikščionybės esmę ir jos ryšį su regėtu stebuklu. Nors pats rašytojas visai nesigilina į pagonių tikėjimą. Jis tikriausiai labai mažai apie jį ir žino. Bet autoriaus pagonybės ir krikščionybės santykių supratimas vienu kitu atsiskleidžia.

Paties veikalo pradžioje yra Lietuvos karaliaus krizė: pagonys pralaimi mūšius prieš kryžiuočius. Karalius tada nesirūpina tiek savo karių ir ginklų kokybe, kiek savo dievais. Reiškia, patys mūšiai nėra vien tik politikos, bet daugiau religijos veiksmas. Juk sutinka ir dievai kovoje, kurioje stipresnis, ir tuo pačiu geresnis, dievas laimi. Galėtume pamanyti, kad čia reiškiasi autoriaus teutoniskasis mentalitetas. Bet tuoj pamatysime, kad jo pažiūroje yra ir lietuviams pagonims nesvetimas bruozas: tikėjimas, kad dievai įrodo savo vertybę jėga.

Pvz. lietuvių kalboje žodžiai 'stulpas' ir 'stabas' yra tikriausiai pasiskolinti iš germanų kalbų. Tik juose žodis 'stabas' prarado savo seną reikšmę ir liko tik 'pagalys' — 'Stab' ar 'staff'. Tačiau lietuvių kalboje 'stabas' išlaikė savo seną reikšmę, pvz. žodyje stabmeldys, tai žmogus, kuris tiki į stabus, į dievus, padirbtus iš medžio. Iš tikro, patys pirmieji germanų dievai buvo tik paprasti stulpai, kuriuose gyveno kokia nepaprasta jėga ar dievas. Ir vėliau, kai šie stulpai išdrožinėjami įgijo individualios dievybės bruozų, juose jau gyveno tos dievybės jėga. Krikščionys misionieriai

pasinaudojo tokiu pagonių tikėjimu: išsigandusių pagonių akių vaizdoje jie sutriuškindavo tokią statulą — stabą, tuo įrodydami, kad pagonių dievas yra bejėgis. Bet tai dar nereiškia, kad misionierius įrodė, kad dievo nebuvimą. Kaip tiems pagonims, taip ir misionieriui, ši dievybė egzistavo, nes juk jis visai pažodžiui kovojo prieš ją, ir nugalėdamas ją, įrodė tik, kad ji silpnesnė už Kristų. Pagonių dievai buvo priešai, velnio sąjungininkai kovoje už sielas. Moksle šis krikščionių mėginimas paversti pagonių dievus piktomis dvasiomis žinomas kaip "interpretatio christiana". Ir lietuviuose tam rasime tinkamų pavyzdžių. Anglas profesorius Sealy skaitė prieš keletus metus paskaitą Chicagoje apie ryšį tarp lietuviškųjų žodžių 'vėlė' ir 'velnias'. Pasirodo, kad 'vėlė', kuri pagonių tikėjime buvo nemirtinga žmogaus dalis, tapo krikščionybės įta-

koj pikta dvasia. Ir pagaliau šis lietuviškas žodis buvo panaudotas išversti krikščionišką 'diabolus'. Bet vertimas visiškai nepavyko, nes ir šiandien dar lietuviškas velnias turi liaudies pasakose daug pagoniškų bruozų.

Taip pagrįdė misionierių norą rėta įrodyti, kad Kristus stipresnis už pagonių dievus. Vienoolio ir statulos pavidale abi partijos susidūrė savotiškoj dvikovoje. Ši dvikova kartojasi ilgoj raidoje tik kintančių mastelių. Pvz. Norvegijos ūkininkai sustojo prieš savo krikščionių karalių, kuris mėgina juos visais būdais apkrikštyti, ir sako jam, girdi, tegul kova tarp jų ir karaliaus kareivių išsprendžia, kieno dievas stipresnis. Tokia galvosena slypi, tikriausiai, ir už visos kry-

žiaus karų ir kryžiuočių idėjos. Čia aptarta viduramžinė Sshondocho poema "Der Littauer" yra įdomus anų laikų žmogaus galvosenos pavyzdys. Tai galvosena, kuri pavergia pasaulio realybę savo pasaulėvaizdžiui ir faktus įtikėtai tiesai. Kryžiuočiai čia negali būti blogi, o lietuviai geri. Čia reiškiasi šalutinio nacionalizmo mėginimas suvesti kiekvieną realybės skeveldrą į vieną viską apimančią visatos viziją. "Lietuvy" šio mėginimo varomieji elementai gražiai sujungti: begalinis tikėjimas, entuziazmas, pasiaukojimas, bet kartu ten jau ryškūs ir griuvimo pradai: aklumas ir prievarta.

Mums šis veikaliukas įdomus tuo, kad jo centre pastatytas Lietuvos karalius. Aišku, mažai

poemoje yra ko nors specifiskai lietuviško, bet vis dėlto džiaugiamės ir didžiuojamės tuo, kad Lietuvos karaliaus krikštas įkvėpė tolimame Vokietijos kampe poetą atpasakoti ir išpuošti legendomis mums tokį brangų ir tokių neeilinį įvykį.

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

linkime visiems parapijonams, draugystėms, ir parapijos draugams. Taipgi sveikiname "Draugą" su visu štabu ir visus "Draugo" rėmėjus.

NEKALTO PRASID. PARAPIJOS KUNIGAI
PREL. D. MOZERIS J. GILBERT
P. KELPŠAS P. JUKNEVIČIUS

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident, call)
COUNTRY AUTO REBUILDERS
G R 6 - 7777 24 hour towing service
Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai.

BODY AND FENDER WORK
PAINTING, MECHANICAL REPAIR
2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas — MIKAS CESAS

4 1/2 %
current dividend

Paskolos duodamos ilgam laikui, mėnesiniais išsimokėjimais
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632
Valandos: Pirmad., Antradi., Penkt. ir Šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi. uždaryta; Ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. v.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western P.Rosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadi. ir ketvirtadi. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6
val vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 v.v.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ!

linkime

mūsų klientams ir visiems lietuviams!

J. ANDRULIO LIET. SŪRIŲ ATSTOVAI ČIKAGOJ IR APYLINKĖJ:

Stasys ir Marija Metrikiai Jonas ir Alicija Shurnai
FARM FOOD COMPANY DISTRIBUTING COMPANY
1804 West 47th Street 6557 So. Francisco Avenue
CHICAGO 9, ILL. YArds 7-8393 CHICAGO 29, ILL. GRovehill 6-7783

MARQUETTE PARK -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE CHICAGO, ILLINOIS TEL.: GR 6 - 7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 41 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Mes nesiveržiame tapti pacia didžiausia bendrove, bet stengiamės būti stiprūs finansiskai ir teikti patus geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago's Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$53,500,000.00 turto įstaigą.

JOHN PAKEL, direktorių tarybos ir bendrovės prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS

- Insured Family Savings
- College Bonus Savings
- Christmas Club Savings
- Vacation Club Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- All Types of Insurance

- Sell and redeem U.S. Bonds
- Safety Deposit Boxes
- Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
- Cash checks and pay all family bills with our special

- money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamps Machine Service
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service

- Two Large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

MOKAME

4 1/2 %

už investicijų są-las

MATISSE MENO PARODA APLANKIUS

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Kaip renesanso laikų menas buvo susiarsčius atskiras mokyklas, išreiškiančias Florencijos, Venecijos arba Romos gyventojų dvasinį ir kultūrinį gyvenimą, taip modernusis menas susigrupavo į skirtingas sroves. Dvidešimtojo amžiaus technikai tampriai suartinus pasaulį, nebeįmanoma buvo pasitenkinti vien tik tautine, vietovine, ar miestietiška grupe, bet liejamas į tarptautines sroves. Šioms srovėms atskirti ir surišuoti randame daug pavadinimų: impresionizmas, ekspresionizmas, simbolizmas ir kiti. Nors šie visi "izmai" daugiau ar mažiau panašūs, apimantys visą modernųjį meną, tačiau juose dar galima rasti ir mažesnių "izmų". Atrodo, kad lengviau sugalvoti naują, prašmatnų pavadinimą, negu sukurti ką nors naujo mene, kas tikrai būtų verta to prašmatnaus vardo. Nesvarbu, kaip ten bebūtų, vis tiek, atrodo, nebuvo ir nebūsimanoma mene apsieiti be "izmų".

Jaunų prancūzų dailininkų grupė 1905 m. sujudino meniką Paryžiu, suruošdama savo pirmąją meno darbų parodą, kurios vadovu buvo Henri Matisse su tokiais pasekėjais kaip Derain, Vlaminck, Dufy, Rouault. Kritikas Vauxcelles, apsilankęs parodoje ir pamatęs renesanso laikų Donatello skulptūrą, apsupė šią dailininkų paveikslais, tarė: "Donatello au milieu des fauves". (Donatello tarp laukinių žvėrių.) Žinoma, nuo to laiko ir prigijo šiai meno srovei fovizmo vardas (prancūziškai "les fauves" — laukiniai žvėrys), kuriuo atrodo patys dailininkai nepasipiktino, bet buvo net patenkinti.

Anoji paroda buvo charakteringa savo jaunatve, iš drobių liejosi pačios ryškiausios ir šviesiausios spalvos: mėlyna, žalia ir raudona. Aliejiniai dažai, vartojami tiesiai iš dažų tūbos, švietė kaip mozaikinis stiklas. Jų tikslas buvo perkelti gamtos vaizdus droben spalvos pagalba. Nors fovizmo amžius buvo gana trumpas, bet jis visada bus atmintinas ir atgimstas ne viename kiekvienos kartos dailininko kūryboje.

Šiomis dienomis kaip tik vyksta šios srovės — fovizmo vado ir aplamai vieno iš įtakingiausių figūrų modernizme mene — Henri Matisse (1869—1954) meno kūrinių paroda Chicagoje. Tai, gal būt, pati di-

džiausia vieno žmogaus suruošta paroda Chicago Meno institute. Parodoje išstatyti 92 tapybos darbai, 47 bronzos skulptūros, 83 piešiniai, litografijos, kolažai ir jo iliustruotos knygos. Paroda tęsis iki balandžio 24 d.

Matisse, būdamas dvidešimties metų, studijuodamas teisę ir ilgai sirgdamas, daug laiko praleido lovoje. Vienas iš lankytojų jam atnešęs dažų dėžutę, kad ligonis galėtų pajavairinti nuobodžias ir ilgas dienas. Ir šioji dovana atvėrė jam langus į meno pasaulį. Nuo to laiko jau pasibaigė Matisse visos teisės studijos.

Matisse pasiliko visada ištikimas fovizmui. Jo kūryboje niekada neišnyko pagrindiniai tos srovės elementai: iškreipta linija su ryškiomis spalvomis. Dailininkas, laikydamas gryną spalvą savyje gražia, naudoja ryškius jų perėjimus be jokių niuansų ar šešėlių. Tai jis net užakcentuoja, apveddamas figūras juodais kontūrais. Ryškiai raudona spalva pridėta šalia ryškiai mėlynos. Tada abi spalvos praranda savo stiprumą, duodamos paveikslui gyvą švelnumą. Taip pat dailininkas atsisako perspektyvos. Nors jis bando įvairių spalvų pagalbą išgauti erdvės ir gilumos įspūdį, bet vis tiek paveikslas palieka dviejų dimensijų plokštumą. Jo kompozicijoje ryški Cezanne ir Signac įtaka.

Nors Henri Matisse per savo ilgą ir kūrybingą amžių pergyveno moderniosios istorijos rados visokias nuotaikas, tačiau, kaip jo tematikoje matyti, tai neturėjo kokios nors ypatingos įtakos jo kūrybai. O Matisse tematika labai paprasta ir kasdieniška: Paryžiaus vaizdai, upės ir tiltai, figūros, gėlės, vaisiai, tarnaitės ir dar kartą gėlės. Gamtovaizdžiai labai maža, daugiausia kambario vidus. Pvz. viename paveiksle matome moterį, skambinančią pianu, o kita pora žaidžia šachmatais. Jo žmonės laiką ramiai praleidžia, nedirba, niekuo nesirūpina, niekur neskuba, o tik smaginsasi, žaisdami ar šiaip poilsiaudami. Tie "tingūs" paveiksai labai veikia žiūrovą. Ilgiau su jais pabuvojus, visai galima ir pačiam sutingti, o jau atsisėdus, nebesinori nė eiti į tą skubantį gatvės gyvenimą.

Parodos centrą Chicago Meno institute užima du patys didžiausi Matisse kūriniai. Pirmasis, pavadintas "Dance" (1909), susideda iš trijų spalvų. Mėly-

Henri Matisse

Natiurmortas

OPEROS UŽDANGAI NUSILEIDUS

(Atkelta iš 1 psl.)

tai susilaukė didelio pasisekimo ir labai šilto klausytojų priėmimo. Penki spektakliai — tai rekordinis mūsų šalies operos šouolis, optimistinis visuomenės dėmesys mūsų jaunajai dainininkų kartai Jaunimo metuose. Ap-

name fone, ant žalios žemės penkios geltonos moterys, apvestos juodais kontūrais, šoka ratelį. O tas ratelis toks viliojantis, rodo, įsijunk į jį ir šok kartu su jomis. Antras, vienas iš vėlesniųjų jo kūrinių, dekoratyvinis paveikslas, pavadintas, "The Sheaf" (1953). Ant balto fono iš popieriaus iškirtos juodos, mėlynos, geltonos, raudonos ir žalios spalvos formos. Bendras įspūdis, kad jos visos vienodos, tik skirtingų spalvų, bet, ilgiau įsižiūrėjus, paaiškėja, kad kiekviena jų yra skirtingos formos.

Kiek prieš porą metų įvykusioje parodoje Francis Bacon meno kūrinių buvo gilių, slepiantys, stipriai verčiantys žiūrovą susimąstyti, tiek dabar Matisse kūriniai yra lengvi, gyvi, linksmi, su dekoratyviniu paprastumu. Pats dailininkas tiksliausiai apibūdina savo meną, sakydamas: "Aš svajoju apie balansuotą, tyrą ir ramų meną, be jokių rūpesčių ar slepiamųjų minčių, meną, kuris gali kiekvienam būti protiniu ramintoju, kaip gera kėdė, kurioje atsisėdęs žmogus gali pasilsėti po fizinio nuovargio".

mąstant kritiškiau "Traviatos" pastatymą muzikiniu atžvilgiu, bandant lyginti su operos praeitimi, reikėtų atversti keletą puslapių atgal. Choras, paruoštas Al. Stephens ir Alf. Gečo, scenoje jaučiasi laisvai, reaguoja į scenoje vykstančius veiksmus, balsinė medžiaga — darniai skambanti, bet pirmajam akte techniškai sunkesnėje choro dalyje neišvengė ritminių mazgų. Atsiktinių klaidų pasitaiko ir geriam chorams, bet šis mažas disonansas nėra choro klaida, bet tu, kurie jį moko ir jam vadovauja.

Vienas iš pačių stipriausių "Traviatos" laimėjimų — Lilijos Šukytės Violeta, apie kurią jau anksčiau esu čia rašęs. Jos meninė kultūra, gili emocija inspirovė visą spektaklį. Ir kokia Šukytės ateitis kaip dainininkė, vis dėlto dar sunku būtų pranašauti. Jeigu ją lydės laimė, svei-

kata ir ištvermė, tada galima sulaukti neeilinės dainininkės ir artistės.

Jaunieji, staigmenos ir visa kita

Ketvirtame "Traviatos" spektaklyje, išskyrus tenorą Stefan Wicik, pasikeičia vienkartinis svarbiausių dainininkų sąstatas: Violeta — Daiva Mongirdaitė, Alfredo tėvas — Algimantas Grigas ir baronas — Bernardas Prapuolenis. Pagal finansinę "tradiciją", antrajam sąstatui neskiriama repeticija su orkestru. Viena išeitis: pasitiek savimi ir dirigentu. Ir ką gi, — opera praeina sklandžiai, ritmiškai, laisvai, o spektaklis — savotiškai įdomus, spektaklis — "dainuojanti dekoracija".

Daiva Mongirdaitė — Violeta yra tokia, koks yra balsas — lengvas, nedidelis kolaratūros sopranas. Violeta — grakšti, lengva, žaisminga. Jos balso išraiška gali pagundiškai blykčioti, išsakyti visus išorinius moters viliojimus, bet nepasiekti jos gilumos. Todėl pirmasis aktas Mongirdaitė geriausiai pasisekė vokaliniu ir vaidybiniai, bet, kuomet prasidėjo Violetos vidutinė drama, balsas neapėmė tragiškų momentų, o iliustravo džiovininkės sentimentalumą. Niekto nepadarysi, tokia yra balso išraiška, ir jai yra platus repertuaras.

Alfredo tėvas — Algimantas Grigas yra lyg maža staigmena, kada vyrų dainininkų prieauglis mūsųose visai nepastebimas. Jo baritonas, bosiško antspalvio, gražaus tembro, verdischo charakterio įspūdingai išdainavo tėvo partiją. Jei dirbs ir toliau, galime sulaukti gražaus baritono su gera kalba ir dikičia.

Bernardas Prapuolenis — baronas turi nedidelį lyrinį baritoną. Epizodinėje rolėje jis pa-

siriodė su tikra aristokratiška maniera, kurios trūkio kitiems operos barzdočiams.

Daug šiltų žodžių reikėtų pasakyti dainininkams, kurie operos hierarchijoje vadinami arčiau liaisiais solistais. Flora — Roma Mastienė — žinoma dainininkė, išleidusi arijų ir dainų plokštelių, dalyvavusi įvairiuose operų pastatymuose. Julius Savrimavi-

čius (daug nusipelnęs operos artistas), Algimantas Grigas, Genovaitė Mačytė ir Mažeikienė Bronius Maciukevičius, Vaclovas Momkus, Juozas Aleksiusas ir Pranas Ols — visi jie labai svarbūs operos pastatymui.

Po penkių "Traviatos" spektaklių uždanga nusileidžia. Teatras laukia pažadėtos "Gražinos" operos.

Žiema praeina — vasara ateina!

Mieli tautiečiai, dabar pats laikas aprūpinti Jūsų gimnazičius Lietuvoje vasarinę aprangą. Įdant Jums nereikėtų sukli galvos kombinuojant, kas siūstina, mes čia sudarėme kelis specialius siuntinius, kuriuose yra visa tai kas vertinga, reikalinga, naudinga, gražu ir vienkart džiugu gauti.

Laumės Juosta (I)

Susegamas vilnonis mot. arba vyr. nertinis: Vyr. arba mot. nailoninės kojinės: Viln. angliška medž. vyr. arba mot. kostiumui — 3½ jardo; Italškas nepermatomas gražių raštų nailonas suknelė — 4 jardi; Vyr. arba mot. batukai; Italškas vyr. arba mot. nailoninis lietpaltis: Vyr. arba mot. lietsargis; Perli karoliai arba šilk. kaklaraštis: vyr. arba mot. baltinių pora: ir Vasarinė blizkūtė arba vyr. marškiniai.

Kaina tik \$89.50 su pasiuntimu ir muitu.

Kastytis (II)

Viln. angliška vyr. kost. medžiaga Boston arba herringbone 3½ j.: Vyr. nailoniniai išelginiai marškiniai; Vyr. pusbačiai; Vyr. Ital. nailoninis lietpaltis; Vyr. prie kostumo pritaikintas kaklaraštis: Vyr. neusidėvinčios kojinės; 6 gražios nosinės; ir Byro amžinas pieštukas.

Kaina tik \$69.50 su pasiuntimu ir muitu.

Juraitė (III)

Mot. kostiumai arba vasariniam paltui 3 j. vilnonės angl. medž.; Italško nepermatomo puikaus nailono suknelė — 4 j.; Vilnonis nertinukas be rankovių; balti arba lakuoti batukai; švelnaus nailono kelnaitės ir apatinukas su pagražinimais; 2 poros nailono kojinių; Italškas mot. nailoninis lietpaltis; dailus rankinukas ir šilkinė skarelė.

Kaina tik \$69.50 su pasiuntimu ir muitu.

Jungtinis Kastyčio ir Juraitės siuntinys kainuoja tik 130 dol., nes susitauo 9 dol. pasiuntimo išlaidų.

Tebesiuočiame mūsų anksčiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėjusieji siuntiniai: V-3 — 10½ jardo angl. viln. medž. trims kostiumams už 55 dol.; P-3 — 9 j. trims paltams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 — 16 jardu nepermatomo nailono gražusių raštų 4 suknelėms už 45 dol.; ir M-13 vertingas augšto kaloriteto maisto siuntinys 22 lbs. už 30 dol.

Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pageidaujamų dovanų iš mūsų katalogų arba Jūsų pačių supirktų prekių. Jūsų pačių siuntinius išskyspedijuojame iš Londono tik už 12 dolerių, plus faktinės Sovietinio muto išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą: B. O. 11690/64.

BALTIC STORES LTD.

421, Hackney Road

London, E. 2.,

Great Britain

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir gavo parašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: L. Venckus, 7030, Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; ir A. Kusinakis, 124 Park Str., Sudbury, Ont., Canada.

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

APRIL — BALANDŽIO 7, 8, 9 D. D.

POPULAR BRAND OF IMPORTED

THREE STAR COGNAC

Fifth \$5.19

BISQUIT THREE STAR COGNAC

Fifth \$5.29

DUJARDIN V.S.O.P. GERMANY BRANDY

84 Proof

Fifth \$5.29

GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.

Fifth \$4.89

CINZANO VERMOUTH

Dry or Sweet 33 oz. Bottle

\$1.89

GRAND MARNIER LIQUEUR

Fifth \$6.89

IMPORTED POLISH CHERRY

LIQUEUR

Fifth \$4.79

ZELLER SCHWARZE KATZ 1963 VINTAGE

GERMAN WINE

Fifth \$1.29

MOET CHANDON IMPORTED FRENCH

CHAMPAGNE

Fifth \$3.98

BUDWEISER BEER

Case of 24—12 oz. Cans. 6-paks only Case \$3.49

4½%

Visų rūšių

taupmenoms

4 kartus

metuose

Taupmenos įdėtos iki 15 dienos mėnesio, pelno dividendą nuo pradžios mėnesio.

Paskolos namams įsigyti ar taisyti

TURTAS VIRŠ \$100,000,000.00

REZERVAI VIRŠ \$9,500,000.00

Bendrovė iš seno vedama tėvo ir sūnaus

JUSTIN MACKIEWICH
Direktorių Tarybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.
Prezidentas

VALANDOS

Pirmadieniais 9 iki 8 v. vak.

Antradieniais 9 iki 4 v. vak.

Trečiadieniais uždaryta

Ketvirtadieniais 9 iki 8 v. vak.

Penktadieniais 9 iki 4 v. vak.

Šeštadieniais — 9 iki 12 val.

STANDARD FEDERAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Telef. — Virginia 7-1141

Henri Matisse

Interjeras

Kultūrinė Kronika

● Dailininkės kazimierietės sesers M. Mercedes apžvalginė dailės darbų paroda 69-toje meno galerijoje, Marquette Parke, Chicagoje, atidaroma balandžio 16 d., 7 val. 30 min. vak. Paroda galerijoje tęsis iki gegužės 1 d. Joje bus išstatyta daugiau kaip 40 dailininkės darbų.

● Žurnalas "Saturday Review" kartą per mėnesį skelbia rekomenduojamas knygas. Balandžio 2 d. numeryje drauge su kitais keturiais grožinės literatūros kūrinių (Fiction) paskelbtas, kaip rekomenduotina knyga, Maryland Books leidžiamas Al. Barono "Footbridges and Abysses". Rekomendacijos pažymėta, kad tai realistiškai karo vaizdai, atminties poezija. Atsiminus, kad JAV išleidžiama per metus daugiau trisdešimt tūkstančių knygų, tokia rekomendacija yra maloni visai lietuviškai rašijai. Pastebėtina, kad "Saturday Review" neskelbia, kaip įprasta kituose laikraščiuose, geriausiai perkamų knygų sąrašų.

● Grafikas Vaclo Ratas, gyvenęs Australijoje, pakviestas parodoti Washington. Australijos valstybinio meno galerijai tarpininkaujant, JAV-se, Washington, Smithsonian institutas organizuoja grafikos parodą, kurioje pakviestas dalyvauti ir lietuvis grafikas dail. Vaclovas Ratas. Tai proga dail. Ratas Clevelande ir Kanadoje surengs savo atskiras parodas, kuriose bus išstatyta daugiau kaip 50 jo kūrinių.

● Prof. Vyt. S. Vardžio straipsnis tarptautinės politikos žurnale. FOREIGN AFFAIRS, vienas iš autoritetingiausių Amerikos tarptautinės politikos žurnalų, savo pavasarinėje laidoje (April, 1966, Vol. 44, No. 3)

įdėjo V. S. Vardžio straipsnį "Kaip Baltijos respublikoms sekasi Sovietų Sąjungoje" (How the Baltic Republics Fare in the Soviet Union, — atseit, kaip jos "keliauna" toje padėty).

Straipsnyje dėstomi regimi sovietinės politikos užsimojimai ir jų poveikis estų, latvių bei lietuvių tautose, taip pat ir tų kraštų vietinių komunistų viršūnių laikysena. Atskleidžiama, kokiomis priemonėmis veikia sovietinis "tirpinimo katilas" Baltijos kraštuose, ir nurodomos aplinkybės, dėl kurių autoriui atrodo, jog tas tirpinimas numatomoj ateity nepasiseks.

Tai yra pirmas atvejis, kur Baltijos kraštų ir ypač Lietuvos dabartinė padėtis tapo išdėstyta tokiame daugumo Amerikos ir kitų kraštų tarptautinės politikos tyrinėtojų, aiškintojų bei vadovų skaitomame žurnale. (ELTA)

● Nauji operos rūmai Vilniuje. Vilniuje, prie Neries kranto, tarp buv. Vilniaus ir Dujų gatvių (dabar L. Giros ir Vienuolio gatvių) jau statomi nauji operos rūmai. Projekto autorė architektė N. Bučiūtė. Pastatas numatytas modernios išorinės išvaizdos, žiūrovų salė irgi su pakiliu amfiteatrišku parteriu, ložėmis ir balkonais, 1,500 vietų. Ateinančiais metais būsią atliekami vidujiniai įrengimai. Galimas dalykas, kad opera galės į naujus rūmus persikelti 1968 metais. (E.)

● Šv. Mišių tekstus parengti talkino anglų kalbos žinovai, poetai ir rašytojai. Visose JAV katalikų bažnyčiose nuo kovo 27 d. buvo pradėta vartoti naujas šv. Mišių tekstų vertimas į anglų kalbą. Kaip praneša Brooklyno vyskupijos laikraštis "The Tablet", naujo vertimo parengime dalyvavo apie

šeši šimtai anglų kalbos žinovų ir specialistų, kurių tarpe poetas Auden, trapistų vienuolis rašytojas Thomas Merton ir daugelis kitų.

● Tarptautinė bažnytinės architektūros paroda kovo 30 d. atidaryta Vienoje. Paroda tęsis visą mėnesį. Parodoje išstatyta planai, brėžiniai, nuotraukos ir plastikos modeliai naujų bažnyčių, pagal Visuotiniojo Bažnyčios susirinkimo reikalavimus.

● Mont Saint Michel abatijai (Prancūzijoje) 1000 metų. Šv. Liudviko salėje Paryžiaus teisingumo rūmuose šiomis dienomis atidaryta Mont Saint Michel abatijos tūkstanties metų įkūrimo paroda, kurioje išstatyta daug svarbių istorinių dokumentų iš katalikų Bažnyčios veiklos Prancūzijoje.

● Naujas Teologijos fakultetas Vietname. Nežiūrint karo veiksmų Pietų Vietname Dalat mieste atidaryta naujas Teologijos fakultetas šv. Pijaus X. jo popiežiškoje kolegijoje. Fakultete dėsto tėvai jėzuitai, kurie kartu vadovauja ir Studijų centrui tirti Vietnamo religijų istoriją, doktriną ir papročius.

Kūrybinio ieškojimo alksis Lietuvoje

Nepaisant nesiliaujančių raginimų rašytojams Lietuvoje uoliai "dalyvauti komunizmo statyboje", lietuviškoji literatūra pastaruoju metu labai nutolo

nuo rašymo lyg iš "agitatoriaus bloknoto". Apie dabartinį lietuviškos novelės pobūdį Lietuvoje išsitaria kritikas V. Kubilius, kalbedamas apie pernai išleistą J. Mikelinsko novelių rinkinį "Žiupsnis smėlio".

"Per paskutinįjį dešimtmetį novelės žanras pasaulinėje literatūroje siekė", — rašo kritikas, — "padidinti vaizduojamų charakterių intensyvumą, sustiprinti psichologinę įtampą. Gal ir mūsų novelėi reikėtų ryžtingiau kratytis vidinės ramybės, šalto stebėtojiškumo ir aprašinėjo klodų, kurių ji tebėra siegiama." (Lit. ir Menas, 1966/13.)

O Mikelinskas, anot kritiko, per šaltai, per rezonieriškai rodo "niekingas biurokratų figūrėles" (nes rusiškas - bolševikiškas biurokratizmas iš tiesų Lietuvoje dabar įkyriausiai "slegiantis klodas"). Esą: "Mes jaučiame au-

toriaus neapykantą biurokratams, bet gyvų žmonių apmąstymai, jausmai, ambicijos čia telpa į racionalistines schemas".

Todėl Mikelinsko rinkinys kritikai atrodo tik "vidutinė novelių knyga". Tad sako: "Ir lyg bausis, kad toks vidutinis lygis neįsigaletų mūsų novelistikoje. Vis dažniau ir daugiau pasirodo knygų, kurios nei stebina, nei apvilia... Lietuvių novelėi tenka atlaikyti vis didesnę konkurenciją skaitytojo akyse. Ir ji neišvengiamai turi ieškoti vis naujų būdų pritrenkti išprusintam ir išleptam skaitytojui, užvaldyti jo sąmonę. Ji ypač dažnai turi prisiminti amžino kūrybinio nepasitenkinimo, ieškojimų ir naujų siekimų šūkį: 'O kas toliau?', įrašyta šių dienų meno fasade". Atseit, to "toliau" dailos visi, ir dailos "šių dienų meno fasade", nebe partijos instrukcijose. (E.)

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ISTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atidara pirmą ir ketv. 9-11 val., antr., treč. ir šeštadienį nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atidara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linkime visiems savo klientams,

draugams ir visiems lietuviams.

VALDYBA IR DIREKTORIAI

PETER P. KEZON
Executive officer

Pristatome Visokių Rūšių
STATYBAI IR NAMŲ
PATAISYMIU MEDŽIAGA

**CARR MOODY
LUMBER CO.**

STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą
teikiame nemokamai.
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val.
ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadienį
iki 3 val. p. p.

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

ROCHKES MEDICAL
ARTS

3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5-4787

REMLAKE - ROCHKES
APOTHECARY

2421 W. 63rd Street
Tel. HE 4-1500

DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
Mes patefonuosisime jūsų gydytojų.

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS.
DAR SUSPESIMĖ PAGAMINTI ŠVENČIŲ
SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's", "fiberglass".

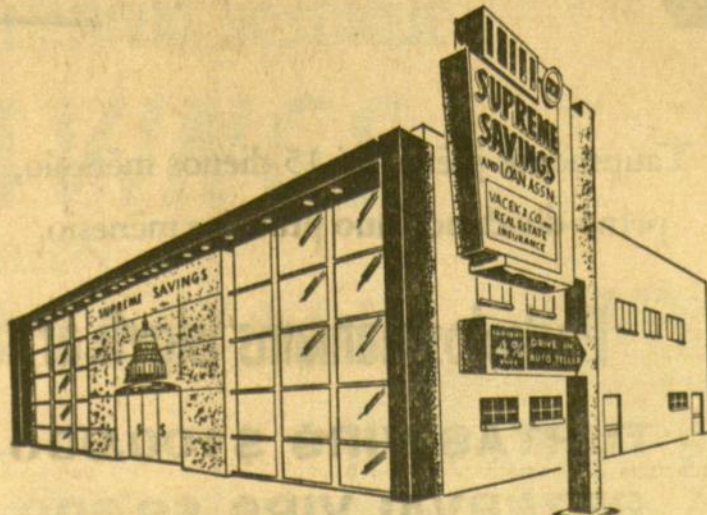
PIRSKITE NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo, ANGLISKŲ MERŽIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737
Atidara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę
Jefferson St. Chernin's aikštėje

Hours—
Monday, Thurs.,
Friday
9 AM to 8 PM
Tuesday 9 AM
to 5 PM
Wednesday, Sat.
9 AM to 12 noon

S U P R E M E

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

1751 WEST 47TH ST.

Phone YARDS 7-3895

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

PROGA SVEIKINAME

visus parapijiečius, parapijos rėmėjus ir geradarius.
Nuosirdžiai linkiu visiems gausios Kristaus palaimos,
visuose jų darbuose, "Draugui" ir visam jo štabui kuogeriausio pasisekimo.

KUN. VLADAS URBA,
Šv. Juozapo Parap. Klebonas
KUN. P. PAURAZAS,
Šv. Juozapo Parap. Vikaras

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki savo klientams ir draugams

A. KAIRYS
2943 West 59th St. Tel. 436-5151
REAL ESTATE

FOTOGRAFAFAS ŽAVIOMS NUOTAKOMS

THE
Paul
STUDIO

home of
MODERN
photography

Gowns by Martha
PORTRAITS • CANDIDS
3213 South Morgan St. YA 7-5858

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETŲ

\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS.
TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atidara sekmad. iki ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktad. ir
šeštadieniais iki 5 valandos ryto.

**CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

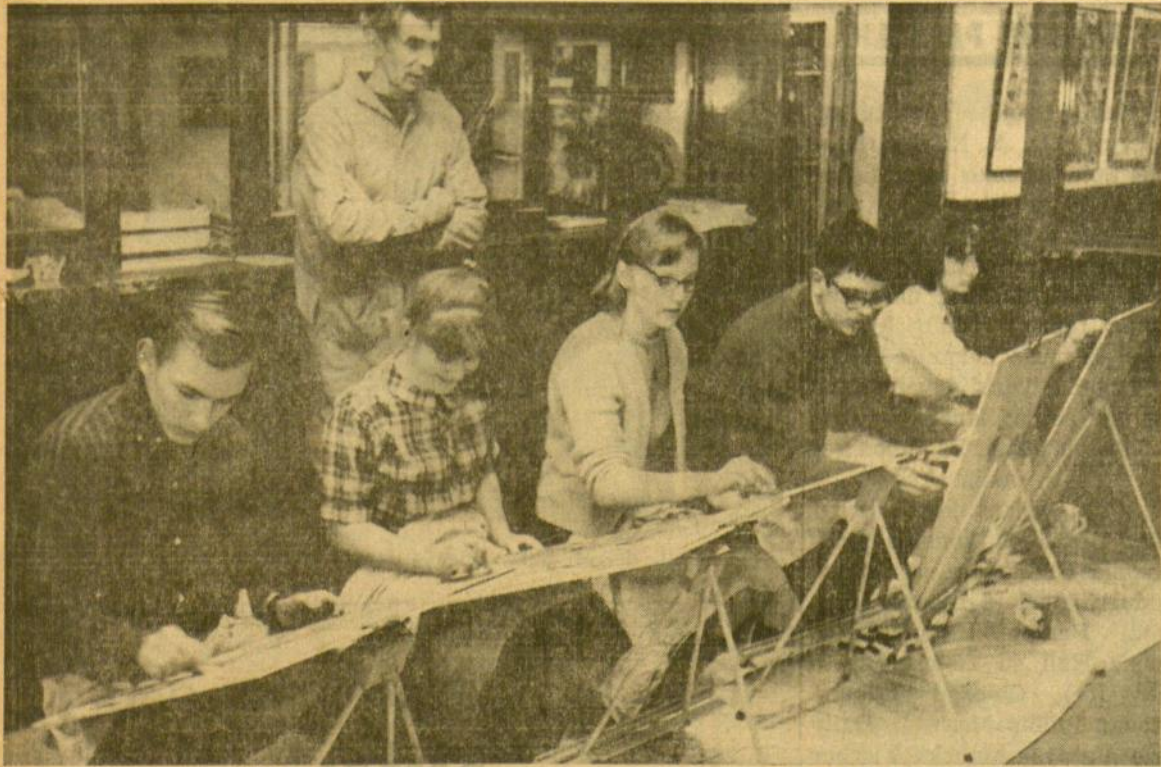
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4½% Naujas aukštas dividendas
mokamas aš investavimo
sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v.
PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v.
SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

69-tosios meno galerijos studijoje, Marquette Parke, Chicagoje, jaunųjų studentų grupė, dalį Viktoro Petravičiaus instruktuojama. Įtemptai dirba, iš kairės dešinėn: Jurgis Bradūnas, Margarita Liškauskaitė, Marytė Butvilaitė, Donatas Kavaliūnas ir Dalia Bieliūnaitė. Nuotr. V. Noreikos

Veržiami pančiai, bet pasipriešinimas jau nebeužslepiamas

Dabartiniam XXIII komunistų partijos suvažiavime Maskvoje pirmojo sekretoriaus L. Brežnevo pranešime, kuriame turi būti pasakyta viskas apie viską, neapsieita ir be įsakymo rašytojams susikomunistinti:

"Kartu mes nuolat vadovaujamės principu dėl meno partitškumo, klasinio požiūrio, vertinant viską, kas daroma kultūros srityje. Mes visuomet atsimename Vladimiro Lenino žodžius, kad "literatūrinis darbas turi tapti bendrojo proletarinio reikalo dalimi..." (Literatūra ir menas, 1966 m., balandžio 2 d., nr. 14)

Tačiau pasauliui jau nėra paslaptis, kad ypač rusų rašytojuose banguoja stipri tironiškam jų laisvės varžymui besipriešinanti srovė, nežiūrint pa-

čių rašytojų ištremimų bei uždarymų beprotnamiuose. Jų rankraščiai laiks nuo laiko pasiekia laisvuosius Vakarus, o tai pgi eina iš rankų į rankas pačioje Rusijoje. Ir tai, matyt, jau yra tokia akivaizdi tikrovė, kad jos apeiti neišsėkės negalėjo nė pats Brežnevas, tardamas:

"Deja, pasitaiko ir tokių amatininkų meno srityje, kurie, užuot padėję liaudžiai, pasirenka savo specialybę juodinti mūsų santvarką, šmeižti mūsų didvyriškąją liaudį. Žinoma, tokių žmonių mūsų šalyje tik vienas kitas. Jie jokių būdu neišsėkės, kad jų jausmų ir minčių, kuriomis gyvena mūsų kūrybinė inteligentija, neatskiriama susijusi su liaudimi, su partija. Atskalūnams nebrangu tai, kas kiekvienam tarybiniam žmogui

yra švenčiausia, — socialistinės Tėvynės interesai. Visiškai suprantama, kad tarybinė liaudis negali nereaguoti į gėdingą tokių žmonių veiklą. Ji elgiasi su jais taip, kaip jie nusipelnė". (Literatūra ir menas, 1966 m., balandžio 2 d., nr. 14)

Taigi grasinama su rašytojais — laisvės pranašais grubiai susidoroti. Tik vargu ar pats Brežnevas tebėra jau taip tikras bekylandios upės užtvėnimu. (k. r.)

• Kūrybinės laisvės reikalas pavergtoje Lietuvoje. Atvira kūrybinės laisvės reikalavimą Lietuvoj pareiškė rašytojas Paulius Širvytis, atsakydamas į "Literatūros ir Meno" laikraščio anketą (1966/13).

Sako: "Būtų labai neįdomu, jei visos gėlės žydėtų kuria nors viena spalva arba visi imtų galvoti kuria nors viena, visų 'nuglostyta' galva".

"Apskritai, kalbant apie poeziją, esu tos nuomonės: tegu būna joje ko įvairesnių gėlių. Bet ne dirbtinių, ne nailoninių. Tegu paukščiai gieda kiekvienas savo balsu".

"Kartais pasitaiko, kai kuluaruose kaltinami redaktoriai: girdi, kam praleidai tą ir tą kūrinį arba straipsnį? Kur tavo 'redaktoriška' atsakomybė? Prieš kurį laiką toks ginčas buvo dėl vieno dramaturgo (greičiausia dėl K. Sajos) pasakymo 'Lit. ir Meno' skiltyje. Draugai, bet ar tai ne tendencija primesti savo nuomonę, savo sko-

nį kitiems? Ar tai ne noras priversti autorių galvoti ne taip, kaip jis nori, o taip, kaip 'aš' noriu? ...menininkas — ne mažas vaikas, kurį reikia vedžioti už rankutės". (E.)

SIUNTINIAI ! LIETUVA ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

MOVING

SERENAS perkrauto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apraada.

2047 W. 67 PL. WA 5-8063

TELEVIZIJAS:

paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnavimą vietoj \$3; už dirbtuvės darbą \$10 ir dalys. Pasitarkite apie naujas.

J. MIGLINAS

2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

Linksmų Šv. Velykų Švenčių linki visiems savo klientams ir televizijų savininkams

CIRCUIT T.V.

AND RADIO SERVICE

Sav. DAN LIUTIKAS

NAUJŲ pardavimas • VARTOJAMŲ taisymas
GREITAS patarnavimas • GARANTUOJA • KREDITAS.

2412 W. 71st St., Chicago, Ill. Tel. 471-2446

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ!

VISIEMS DRAUGAMS, BŪCIULIAMS, PRIETELIAMS IR
VISIEMS ČIKAGOS LIETUVIAMS LINKI

POVILAS IR SALLY RIDIKAI

3354 South Halsted Street Chicago 8, Ill.

Telef. — YArds 7-1911

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINI! - DOVANAS ! USSR
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
F I R M O S

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Seštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.
NEW YORK 3, N. Y.
NEWARK, N. J.
SOUTH RIVER, N. J.
UTICA, N. Y.
FARMINGDALE, N. J.
PHILADELPHIA 23, PA.
ALLENSTOWN, PA.
ROCHESTER 5, N. Y.
LOS ANGELES 4, CAL.
CHICAGO 22, ILL.
BALTIMORE 31, MD.
BUFFALO 12, NEW YORK
DETROIT 12, MICH.
HARTFORD 6, CONN.
JERSEY CITY, N. J.
SYRACUSE 7, N. Y.
CLEVELAND 13, OHIO
HAMTRAMCK, MICH.
SO. BOSTON, MASS.
TRENTON 10, NEW JERSEY

1530 BEDFORD AVE.
78 SECOND AVENUE
314 MARKET STREET
46 WHITEHEAD AVENUE
963 BLEECKER STREET
FREEWOOD ACRES
631 W. GIRARD AVENUE
126 TILGHMAN STREET
558 HUDSON AVENUE
107 SO. VERMONT AVENUE
1241 NO. ASHLAND AVENUE
1900 FLEET STREET
701 FILLMORE AVENUE
11601 JOS CAMPAN AVENUE
643-47 ALBANY AVENUE
303 GROVE STREET
1200 SOUTH AVENUE
1028 KENILWORTH AVENUE
11339 JOS CAMPAN AVENUE
396 W. BROADWAY
1152 DEUTZ AVENUE

IN 7-6465
OR 4-1540
MI 2-2452
OL 7-6320
RE 2-7476
365-0464
PO 9-4507
HE 5-1654
DU 232-2942
HU 6-2818
DI 2-4240
TX 5-0700
TO 5-0298
CH 7-5164
HE 5-0368
GR 5-9746
PR 1-0896
TO 6-3960
AN 8-1120
EX 2-0396

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ LINKIME MOSŲ KLIENTAMS, DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS CALIFORNIA SUPER SERVICE STATION

4824 S. California Ave., Chicago 32, Ill. Tel. VI 7-9327
Sav. K. ERINGIS

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ Linkime visiems savo klientams ir draugams

SIUVEJŲ DIRBTUVĖ

2653 West 43rd St. Tel. LAfayette 3-4116
PRANAS IR JEVA NAVAKAUSKAI, Sav.
Cleaning, Pressing and Repairing

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON, SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEdercrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

EUDEIKIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741 2

4330-34 South California Avenue
Telef.: LA 3-0440 ir LA 3-9852

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 6
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108 - 09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6945 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių
ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET

Telef. PR 8-0333 PR 8-0834

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS G. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1218
2814 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

8307 LITUANIA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

8319 S. LITUANIA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Taupykite

MES MOKAME

4 1/2 %
ANT VISŲ
SASKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų
sąžiningai patarnaujame
lietuviams.

Kiekviena
sąskaita
ligi
\$10,000
apdrausta
Federalinės
valdžios
agentūroje

August Saldukas,
Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

PRISIKĖLIMAS

STEFANJA STASIENĖ, Cleveland, Ohio

Pro mano langą Priskėlimas
Pasaulio viltį didingai skelbia.
Apsiaubė širdį varpų gaudimas
Visus nykybės aidus nustelbė...
Putinas

Velykų varpai, skelbę pasauliui Priskėlimą, nevienam kūrėjui, poetui davė įkvėpimo ir amžinai besikartojančių gyvenimo temų. Tačiau ne tik poetiškos sielos žmogui, bet ir kiekvienam iš mūsų Velykos savo pavasariška nuotaika suteikia gyvybės pulso, tyro džiaugsmo, kuris esmėje tikrai šventiškas, ne žemiškų gėrybių sukeltas.

Ir gamta, atsipalaidavusi nuo žiemos tamsos, prisikelia naujam gyvenimui ir prasiskleidžia šviežių spalvų varšomis. Šis priskėlimas simbolizuoja amžiną veiklumą, amžiną kūrybą bei amžiną atsinaujinimą. Tai tikras gamtos ir žmogaus bendradarbiavimas amžinoje dieviškoje kūryboje.

Gyvenimo pergalė prieš mirtį

Šios amžinos dieviškos kūrybos centriniu įvykiu tapo Kristaus prisikėlimas. Tai pergalė gyvenimo prieš mirtį. Neveltui didysis vokiečių poetas ir rašytojas Goethe šį kelią į atsinaujinimą taip ryškiai atvaizdavo savo viso gyvenimo kūrybos veikalė „Faustė“. Šią gyvenimo pergalę prieš mirtį mes aiškiai matome Fausto tragedijoje, kada šis senis, gyvenimo iškamuotas, fiziniai ir kūrybiniai išsisėmęs, kelia nuodų taurę prie lūpų. Tačiau, išgirdęs Velykų varpų aidus, skelbiančius pasauliui prisikėlimo viltį, staiga atgimsta, jo siela prisipildo naujo gyvybės ryžto, ir jis gimsta naujam kūrybiniam gyvenimui...

Legenda apie skirpsto medį

Bet prisikėlimo rytas ne vien tik Faustui grąžino naują gyvenimą ir ne tik jį įgalino atsinaujinti. Šis rytas liko visos žemiškos gyvybės šventė ir visus veda Fausto prisikėlimo keliu į Kristų.

Per Kristaus prisikėlimą žmonija atnaujinama savo veidą ir savo kūrybines jėgas, kurios išsiskleidė visame plotyje, gylėje ir aukštyje. Tik su prisikėlimo religija žmogus tapo dalininku amžino gėrio ir amžino grožio. Ši didžiausia dovana žmonijai man primena seną legendą apie skirpsto medį. Pagal legendą, skirpstas augęs tvirtas, didingas, kaip ąžuolas. Todėl šis medis buvo panaudotas kryžui, Kristui nukryžiuoti (prikalti).

Šiam niekšingam reikalui panaudotas skirpstas nepaprastai išgyveno ir net pats savęs gėdinosi. Kristus, pastebėjęs skirpsto jautrumą, pažadėjo, jog ateityje neaugs toks aukštas ir tvirtas, o bus grakštus, lieknas ir gražiais žiedais pasipuošęs. Jo žiedlapuos matysis vinių žymės, o žiedo centre — lyg dyglių vainikas, simbolizuojas Kristaus kančią ant kryžiaus. Ir nuo to laiko skirpstas bus gerbiamas ir liks simboliu Kristaus kančių... Ir taip kiekvieną pavasarį skirpsto medis aujai atgimsta pražysta graais rausvais žiedais, primindamas mums Kristaus meilę, kūgyva, nes keičiantis ir stipnesnė už pačią mirtį.

Tad, Kristau, kuris prikeli yventi spalvingąją gamtą, tu gelį ir mažą gėlytę, Velykų arpų skambėjimu prikalki ir mūsų žemę bei mūsų tautą, nelančią sunkių kryžių...

Hsu Chi Hua (kinetis)

Priskėlimas

Nežinai nei dienos, nei valandos

ALICJA RUGYTE, Chicago, Ill.

Giedrininkų rengiamos rekolkeijos ir šiais metais praėjo su nepaprastu pasisekimu. Viro jau tradicija, kad nuo 1952 m. giedrininkės kasmet rengia prieš Verbų sekmadienį moterims ir mergaitėms rekolkeijas.

Pradžioje jos dar neturėjo tokio pasisekimo. Pamenu, pirmose rekolkeijose, kurias vedė kun. J. Borevičius, SJ, nesusirinko nė dešimties. Ir kada buvo pasiūlyta nutraukti rekolkeijas dėl mažo dalyvių skaičiaus, rekolkeijų vedėjas pasakė: „Jei liktų ir viena klausytoja, rekolkeijos bus vedamos“... Šiandien gi jau šimtai ateina klausytis skelbiamo Dievo žodžio. Pamėgo šias rekolkeijas Chicagos moterys ir mergaitės.

Šiais metais rekolkeijas veda Romoje mokslus baigęs kunigas Vyta. Memėnas. Kaip rekolkeijų vedėjas prieš pirmą pamokslą pasakė, tai bus tik ketvirtas jo lietuviškas pamokslas iš viso. Tačiau jaunas kunigas mūsų neapvylė. Pamokslai buvo gerai paruošti, turinigi. Priminė mintis, kurias dažnai užmirštame pilko kasdienio gyvenimo realybėje.

Nežinai nei dienos, nei valandos, kada tave pašauks Dievo Sūnus. Taip, nežinodami savo mirties valandos, ruoškimės jai kasdien tobulėdamas, kad, nelaukta valandai atėjus, galėtume ramiai ją sutikti ir be baimės pažvelgti į savo praeitį gyvenimo kelią... Todėl turime kovoti su savo ydomis, kurių turime vengti ir pasiryžti išlėto nusikratyti vieną po kitos. O čia mums padės mums nuširdinti išpažintis ir atgaila. Pažink save, pažink savo ydas ir nugalėk jas.

Meilė žmogui ir meilė artimui mums taip reikalinga, kada vyksta toks susiskaldymas, tokia tarpusavio netolerancija, nepagrįstas artimo apkalbinėjimas. Ypač sustokime ir pagalkvokime apie šią ydą, kuriai taip lengvai pasiduodame.

Dievas mūsų laukia, dažniau eikime prie Dievo stalo. Didžiojoje savaitėje prisiminkime Kristaus kančią už mūsų nuodėmes. Nusizeminkime, nesikelkime į puikybę, žinodamos, kaip Kristus — Dievo Sūnus plovė kojas apaštalams Didįjį ketvirtadienį. Ypač visuomeniniame darbe parodykime savo

nusižeminimą, kad organizacinis darbas nenukentėtų.

Po paskutinės vakarienės Kristus Alyvų darželyje kenčia. Atsiminkime, kad ir mūsų laukia, gal būt, netolimoje ateityje Alyvų darželis — ligos ir eilė kitokių nelaimių... Tada su nusižeminimu pasakysime: „Dieve, tegu būna Tavo valia!“ Ne viskas, ko prašome, yra išklausa. Ir Kristus prašė savo dangiškąjį Tėvą tris kartus atitolinti kančios taurę, bet nebuvo išklaudytas.

Kristus tylėjo kančios metu, kentėkime ir mes tyliai ir kantriai nešdami siunčiamus mums kryželius.

Užbaigdamas šias susikaupimo valandas, prašome palaimos ir laisvės mūsų kenčiančiai lietuvių tautai ir meldžiamės už tas, kurioms maldos laisvė atimta.

Dirbančios motinos

1964 m. JAV-ėse iš viso buvo 25,000,000 dirbančių moterų. Šitai skelbia Darbo departamento statistiniai duomenys. Iš tų moterų net 9,500,000 buvo motinos, kurių vaikai dar nesukako 18 metų. Šis skaičius apėmė 38% visų dirbančių moterų skaičių ir 35% visų motinų amerikiečių tautoje.

IŠ MOTERŲ PASAULIO

★ Marija Rudienė, kartu su savo vyru inž. A. Rudžiu, nuširdūs lietuviškosios operos globėjai nuo jos įsisteigimo pradžios Chicagoje, turėjo net tris eiles kitataučių svečių „Traviatos“ premjeroje. Čia dalyvavo daugelio tautų konsulai: konsulinio korpuso dekanas Frank Sia su ponia, Turkijos gen. konsulas su ponia, Ispanijos gen. konsulas su ponia, Panamos gener. konsulė ponia Angela de Lew, Paragvajaus konsulas su ponia, Brazilijos konsulo žmona ponia Guanabara su dukra, Hondurų kanclerė Lilliana Magnuson, Britanijos komercijos attache Hall su žmona Birute (lietuvaite), Chicago Tribune atstovas Phillip Maxwell, Daily News atstovas Maurice Fischer su ponia, prokuroro asistentas Edw. Hladis ir kit. Vakare visi konsulai bei kiti garbės svečiai (jų buvo daugiau kaip pusšimtis) buvo vaišingųjų p. p. Rudžių gražiai priimti bei pavaišinti Beverly Country Club salėje. Dabar girdėtis gražūs atgarsiai: visi „Traviata“ nepaprastai sužavėti ir stebisi, kad lietuviai turi taip stiprias operos jėgas. Domimasi, ar lietuviai nemano kur nors gastroliuoti ir pan.

★ Kazė Kuraitytė išdrožinėjo iš medžio menišką žavią lietuvišką sodybą, kurią nuvežė ir įteikė prez. Herbert Hoover muziejaus lietuviškajam skyriui West Branch Iowa (Hooverio gimtasis miestas). Tame muziejuje bus lietuvių, latvių, estų ir kitų kraštų, kuriems buvęs prezidentas suteikė pirmąją pagalbą jiems besikuriant, skyriai. Iškilimėse iš Chicagos dalyvavo jaunieji Balzekai: Irena ir Stasys, kurie irgi padovanojo keletą eksponatų.

★ Zuzana Juškevičienė, atostogas praleidusi saulėtoje Floridoje, sugrįžo vėl prie savo skautiško bei visuomeninių darbų Chicagoje.

★ Tuzinas moterų menininkių su savo kūriniais dalyvavo Lietuvių Klubų Federacijos Chicagos klubo ruošiamame Chicagos lietuvių moterų dailininkų parodoje. Paroda įvyks birželio mėn. pradžioje, sutapdama su Chicagos klubo rengiamu priėmimu Generalinės moterų klubų federacijos tarybai bei tarptautinėms delegatėms, atstovaujantioms viso laisvojo pasaulio moterų klubus. Tuo reikalu įvyko pasitarimas Jaunimo Centre. Pasitarime dalyvavo šešetas dailininkių.

Kita Močiutė Moses?

Chicago gali turėti kitą „Grandma Moses“ senutės, šio miesto gyventojos Willa Henry asmenyje. Prieš porą metų ji nutarė laisvu laiku studijuoti meną. Šiuo metu ji atidarė savo kūrinių parodą Garland pasta-to vestibulyje.

Dail. dr. M. Zukauskienės darbų parodoje, Waterbury

Dail. M. Žukauskienės darbų paroda

Waterbury, Conn., Lietuvių bendruomenės apylinkės pastangomis buvo suruošta niujorkietės dail. dr. M. Zukauskienės dailės darbų paroda, kuri čia praėjo dideliu pasisekimu.

Abi parodos dienas ją lankė didelis skaičius žmonių. Buvo parduota 12 paveikslų, kuriuos įgijo Waterbury ir jo apylinkėje gyvenantieji lietuviai.

Parodoje išstatyti darbai buvo atlikti aliejumi ar pastele. Paveikslai dailininkės kruopščiai išbaigti ir savo spalvingu koloritu patraukė žiūrovų akį. Spalvų derinys gražiai buvo išspręstas ir natūralistiniame vaizde ir abstraktinėje formoje.

Spalvingumas ir yra dailininkės M. Zukauskienės didžioji stiprybė. Spalvomis užlieta paveikslų nuotaika ir forma yra puikiai suderintos.

Dailininkė yra gavusi už savo darbus atžymėjimų ir premijų amerikiečių dailininkų parodose.

V. V.

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

linkiu savo parapijonams, draugams ir pažįstamiems. Tegu Prisikėlęs Kristus suteikia ištvermės, kaip gyvenantiems Amerikoje, taip ir kenčiantiems pavergtoje Lietuvoje.

Kun. P. Katauskas

Šv. Kazimiero Parapijos
Klebonas
Chicago Heights, Ill.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

visiems savo mielais pacientams, draugams ir pažįstamiems linki

DR. ALBINA PRUNSKIENĖ
2659 West 59th Street, Tel. RE 7-8818

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

linkime
PACIENTAMS, DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

DR. and MRS. P. ATKOČIŪNAS

1405 So. 49th St., Cicero, Illinois
Tel. Olympic 2-4276

Šių metų Gintaro baliaus debutantės susipažinimo (motinų ir dukterų) arbatėlėje kovo 13 d. p. Kudirkinės namuose (3214 W. Marquette Rd.). Trūksta debutantės Robertos Staskon. Iš k. j. d.: Alicija Raminta Lampsatyte, Carol Misevich, Kristina Austin, Cynthia Stahl, Patrice Ysas, Genovaitė Giedraitytė-Malušienė (šokių mokytoja) ir pereinusių metų debutantės: Donna Brazytė, Diane Kudirkaitė, Cheryl Gedutyte. Šiais metais Gintaro baliaus įvyks birželio 19 d., sekmadienį, South Shore Country Club salėje. Klubo pirmininkė yra Kristina Austin.

Nuotr. V. Noreikos

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖ

sveikina „DRAUGO“ skaitytojus ir bendradarbius su šventomis VELYKOMS ir linki visiems nuotaikingų švenčių bei daug laimės ir sveikatos.

OFFICERS

JOHN J. KAZANAUSKAS
President
CASIMIR G. OKSAS
Exec. Vice-President
PETER KAZANAUSKAS
Vice-President
STEPHANIE SIMONAITIS
Secretary-Treasurer
ANTHONY L. LAPINSKAS
Attorney & Asst. Secy.-Treas.

DIRECTORS:

JOHN J. KAZANAUSKAS
PETER KAZANAUSKAS
PETER KRAUJALIS
ANTHONY L. LAPINSKAS
WALTER MISEVICH
CASIMIR G. OKSAS
JOAN K. OKSAS

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President